SMSKA

SMSČR
SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV

ZPRAVODAJ SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV ČESKÉ REPUBLIKY

WWW.SMSCR.CZ FACEBOOK.COM/SMSCR.CZ ČÍSLO 10/2026

LHENICE NA PODZIM. *Markéta Trnková, které stojí v čele této malebné jihočeské obce, říká, že starosta nemusí znát všechno, ale měl by vědět, koho se zeptat. Proč je podle ní i dalších starostů dobré být v SMS ČR? Čtěte v anketě na str. 18.*

Analýza SMS ČR

str. 5

SUCHO PROVĚŘUJE ZDROJE PITNÉ VODY V OBCÍCH

Přes 2 200 odpovědí v průzkumu SMS ČR ukázalo, že řada obcí spoléhá na studny a vrty, které považuje za nestabilní nebo ohrožené. Přibližně pětina respondentů proto uvažuje o napojení na dálkový vodovod.

Tváře předsednictva SMS ČR

str. 7

PRVNÍ TÝDNY PO VOLBÁCH? NASTAVTE SI PROCESY A POZNEJTE LIDI

Po dvaceti letech v čele Heřmanova Pavla Chadimová ví, jak snadno starostu pohltí problémy, které „hoří ted'". V seriálu Tváře předsednictva SMS ČR radí novým starostům, jak zvládnout začátky a proč na svou funkci nemusejí být sami.

Finanční konference

str. 17

TOHLE SI NEMŮŽETE NECHAT UJÍT: V LISTOPADU SE NA VÁS TĚŠÍME V PRAZE

Kolik peněz budou mít obce v roce 2027? Palčivé otázky financování samospráv otevře Finanční konference SMS ČR ve čtvrtek 26. listopadu v pražském Hotelu DUO. Účast přislíbila i ministryně financí Alena Schillerová.

EDITORIAL

Proč být v SMS ČR?

Na zářijové konferenci SMS ČR v Karlových Varech jsem se začala starostů ptát, proč je podle nich dobré být v SMS ČR. Co jim členství skutečně přináší a co by řekli novému starostovi, který si možná myslí, že si se vším poradí sám.

Jasně. Ve finále jsem musela jejich odpovědi zkrátit a převést do písemné formy. Taky jsem od nich nechtěla slyšet obecné odpovědi ani slovní vatu. Zajímaly mě autentické zkušenosti. A protože mi právě teď, po volbách, připadá užitečné seznámit s názory zkušených starostů i ty, kteří do této funkce vstupují poprvé, v anketě pokračujeme. Tentokrát mi s ní pomohli naši krajští manažeři, kteří oslovili další starostky a starosty.

Starosta nemusí znát všechno, ale měl by vědět, koho se zeptat.

Tak třeba Hana Váňová říká, že starostové od sebe v tom dobrém „opisují". Jan Brožek oceňuje hlavně lidi, které by bez SMS ČR vůbec nepotkal. A Markéta Trnková to shrnula větou, která se mi líbí asi nejvíc: Starosta nemusí znát všechno, ale měl by vědět, koho se zeptat.

Stejnou otázku jsme položili i Pavle Chadimové, další z *Tváří předsednictva SMS ČR*, a Robertu Holcovi, kterého do seriálu *Inspirativní starosta* vybral náš ústecký manažer Marek Komárek. Mimochodem tento sympatický starosta prozradil, že ráno před rozhovorem četl zářijovou SMSku. Takovou odpovědí si šéfredaktorku získáte poměrně snadno.

A protože starosta opravdu nemusí vědět všechno, přicházíme s novou minirubrikou *Jednohubky*, které mají být malé, rychlé a pokud možno užitečné. Jednou připomenou něco, na co je dobré nezapomenout, podruhé něco, co možná nevíte, třeba službu, kterou můžete využít. Zkrátka něco malého k zakousnutí.

V říjnové SMSce se ale ptáme i jinde. Přes 2 200 odpovědí v našem letním průzkumu ukázalo, že řada obcí stále spoléhá na individuální studny a vrty, které často považuje za nestabilní nebo ohrožený zdroj pitné vody. Přinášíme podrobné výsledky i to, jaká řešení obce připravují.

My jsme se ptali a i vy se ptejte. Kolegů, krajských manažerů, našich odborníků nebo třeba nás v redakci. A nezapomeňte, že starosta nemusí vědět všechno. A šéfredaktorka už vůbec ne.

Marie Machačová
šéfredaktorka

Střípky z právní poradny

Co se stane, když po volbách hromadně rezignují zastupitelé i náhradníci?

V pravidelné rubrice přinášíme otázky a odpovědi z právní poradny, kterou provozuje pro členské obce legislativní oddělení Sdružení místních samospráv ČR. Vybíráme pro vás záměrně ta témata, která se samospráv týkají obecně.

V naší obci se volí sedm zastupitelů. Před čtyřmi lety se stalo, že ihned po volbách zastupitelé i náhradníci celé jedné volební strany s třemi mandáty rezignovali na své funkce. Vzhledem k tomu, že v obci znovu kandidují dvě konkurenční kandidátky, hrozí podobná situace i letos. Jak máme v takovém případě postupovat?

Právní úprava účinná v roce 2022, kdy se konaly poslední „řádné" volby do zastupitelstev obcí, počítala v případě, kdy počet zastupitelů obce klesne pod pět nebo pod polovinu a nejsou-li náhradníci, s konáním tzv. nových voleb, v nichž bylo znovu zvoleno celé zastupitelstvo (a zbývajícím zastupitelům zvoleným v „řádných" volbách dnem nových voleb zanikl mandát). Novelizačním zákonem č. 70/2026 Sb. však došlo s účinností od 27. 5. 2026 k zavedení nového institutu tzv. doplňovacích voleb.

Podle § 58 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí (dále jen „volební zákon") se doplňovací volby konají v případě, kdy počet členů zastupitelstva obce klesne pod pět, nejsou náhradníci a není dán důvod pro konání nových voleb. V doplňovacích volbách se přitom podle § 58a odst. 1 volebního zákona obsazuje pouze tolik mandátů, kolik jich chybí do plného počtu pro příslušné volební období. Zbývajícím zastupitelům zvoleným v „řádných" volbách konáním doplňovacích voleb mandát z logiky věci nezaniká. Volební strana, jejíž všichni kandidáti rezignovali na funkce zastupitelů a náhradníků, tedy může v doplňovacích volbách získat nejvýše tolik mandátů, kolik získala v řádných volbách, což by mělo v obecné rovině oslabit motivaci k hromadným rezignacím zastupitelů.

Nové volby se podle § 58 odst. 1 písm. a) volebního zákona konají mj. v případě, kdy se počet zastupitelstva sníží o více než polovinu oproti plnému počtu určenému pro předmětné volební období (tj. v případě rezignace nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva i jejich případných náhradníků), nebo v případě, kdy v doplňovacích volbách nekandiduje dostatek kandidátů potřebný pro doplnění plného počtu zastupitelů.

Zanikne-li mandát všem členům zastupitelstva obce a na uprázdněné mandáty nenastoupí žádný náhradník, jmenuje podle § 98 odst. 1 písm. b) zákona o obcích Ministerstvo vnitra správce obce z řad svých zaměstnanců. V takovém případě přestávají své pravomoci vykonávat také dosavadní starosta a místostarosta.

Od letošního roku zákon zná nový institut doplňovacích voleb. Pokud počet zastupitelů klesne pod pět, nejsou náhradníci a není důvod pro konání nových voleb, nevolí se znovu celé zastupitelstvo – v doplňovacích volbách se obsadí pouze chybějící mandáty.

Zpracoval
Dominik Hrubý
legislativní
analytik SMS ČR

Volby skončily. Teď přichází ta delší část

Tak máme odvoleno. Plakáty pomalu mizí, volební místnosti se vrátily školákům a hasiči snad už mají zase své klubovny. Někde se slaví, jinde se výsledek ještě rozdýchává a leckde se právě počítá, kdo s kým a jak.

Ať už voliči rozdali karty jakkoli, gratuluji všem, kteří dostali jejich důvěru, a děkuji i těm, kteří kandidovali a tentokrát neuspěli. Nabídnout obci svůj čas, energii a často i kus soukromí chce odvahu. Přichází ta delší a podstatně méně plakátová část komunální politiky. Čtyři roky práce.

Než se do ní pustíme, vraťme se ještě na chvíli do září. Byl to měsíc, kdy jsem měl pocit, že místo diáře potřebuji hlavně pořádnou zásobu gratulací.

Září ve znamení gratulací

V Karlových Varech jsme vyhlásili výsledky Soběstačné obce 2100. Růžová si odvezla Cenu odborné poroty i Cenu novinářů, Truskovice Cenu veřejnosti. Pak přišla Vesnice roku: zlato pro Boršice, stříbro pro Vraclav, bronz pro Všeruby a Cena naděje pro živý venkov pro Opolany. Co mě těší dvojnásob – všechny čtyři patří mezi členy našeho sdružení.

O oceněných jste četli už minule, takže jim jen znovu blahopřeji. Ono se to zase tak rychle neomrzí.

Radost dorazila i do Kamýku

Došlo i na nás v Kamýku nad Vltavou. Náš *Povodňový park* se stal absolutním vítězem Komunálního projektu roku 2026 a vyhrál také kategorii Ekologický projekt roku. Cenu jsme převzali v Senátu.

Přiznávám, v tomto případě už se mi blahopřálo trochu hůř, protože jsem stál na opačné straně. Ale radost byla veliká. Za projektem jsou roky práce, jednání a občas i nějaký ten nervák. O to víc mě těší, že ukazuje, že i malá obec může přijít s nápadem, který funguje, prospívá lidem i přírodě a třeba inspiruje další.

Vary už jen jednou větou. Skoro.

Celostátní konference SMS ČR obsáhla skoro celé minulé číslo SMSky, takže tentokrát opravdu stručně. Do Karlových Varů přijely stovky starostů a zastupitelů, dorazil prezident Petr Pavel, předseda Senátu Miloš Vystrčil i řada dalších hostů.

Stejně důležité jako to, co zaznělo na pódiu, byly rozhovory mezi bloky, u kávy nebo večer u stolu. Právě tam se často dozvíte víc než z deseti prezentací.

Díky všem, kteří přijeli. A dost o Varech. Příští rok bude dějištěm Olomouc!

Od Tugendhatky přes CzechInvest až k policii

Po konferenci jsme se rozhodně nerozjeli domů odpočívat. Ve vile Tugendhat jsme se se slovenským ZMOS a Svazem měst a obcí ČR domluvili, že česko-slovenskou spolupráci posuneme zase o kus dál. Dobré nápady hranice nepotřebují. Není nutné pokaždé objevovat Ameriku, když něco chytrého už vymysleli sousedé.

S Tomášem Dubským jsme pak zamířili do CzechInvestu. Hovořili jsme hlavně o tom, co může pomoci podnikání v menších obcích a jak spojit síly, když je nějaký záměr nad možnosti jedné z nich. Jedno jednání svět samozřejmě nezmění, ale domluvili jsme se na pokračování.

Sešli jsme se také s policejním prezidentem Martinem Vondráškem. Tady jsme byli hodně praktičtí. Potřebujeme policisty v terénu, dobrou prevenci a rychlé informace, když se něco stane. Dobrou zprávou je rozpočtové krytí pro 1 500 služebních míst, která dosud existovala jen v tabulkách. Policista v tabulce ale, jak asi tušíte, žádnou obec před ničím neochrání.

Řeč proto přišla i na to, jak dostat policii blíž k lidem tam, kde služebna není – třeba prostřednictvím projektu POL POINT. Bezpečnost se nakonec neodehrává v tabulkách ani na poradách, ale v ulicích našich měst a vesnic.

Zpátky do práce

Když se za září ohlédnu, bylo toho dost. Konference, ceny, jednání, vila, Senát a spousta kilometrů. Do toho vrcholila volební kampaň.

Teď už je po ní.

Na komunální politice mám rád jednu vlastnost: po volbách se velmi rychle vrátí na zem. Školu je potřeba otevřít i v pondělí po volbách. Popelnice se samy nevyvezou, silnice neopraví a rozpočet se nenapíše. A občan, kterému teče před domem voda, se vás většinou nezeptá, za koho jste kandidovali. Chce vědět, kdy to opravíte.

Všem novým i staronovým starostkám, starostům a zastupitelům přeji hodně sil, rozumné kolegy a pokud možno i trochu smyslu pro humor. Budete potřebovat všechno trojí.

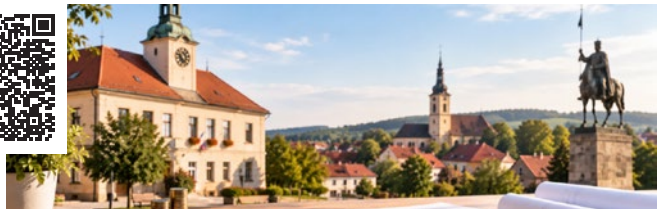
Tak vzhůru do práce!

Petr Halada
předseda Sdružení místních samospráv ČR

SMS ČR vyzývá obce k podpoře Svatováclavské výzvy 2026

Předseda Sdružení místních samospráv ČR Petr Halada vyzval dopisem obce k podpoře Svatováclavské výzvy 2026. Jejím cílem je podpořit odpovědné hospodaření obcí a upozornit představitele státu na potřebu podpory samospráv při správě jejich majetku. Výzva se zaměřuje také na snižování vnitřního dluhu na infrastruktuře. K její podpoře není nutné rozhodnutí zastupitelstva.

Celé znění výzvy najdete po načtení QR kódu.

Závěry karlovarské konference: Obce mají být rovnocennými partnery státu

Celostátní konference SMS ČR v Karlových Varech neskončila posledním diskusním panelem. Její oficiální část uzavřel předseda SMS ČR Petr Halada představením jedenácti závěrů, které shrnují hlavní požadavky a priority samospráv směrem ke státu.

Jedním z hlavních principů je, že rozvoj obcí, venkova a regionů musí vycházet ze skutečných potřeb jednotlivých území. Obce a jejich celostátní sdružení mají být rovnocennými partnery státu při přípravě veřejných politik a legislativních změn. SMS ČR zároveň požaduje respektování standardního legislativního procesu a zapojení celostátních sdružení obcí do připomínkování návrhů, které se samospráv týkají.

Místo bydliště nemá být překážkou v přístupu ke vzdělání, zdravotní a sociální péči, práci, dopravě, digitálním službám ani bezpečí.

Závěry staví také na principu „kvalitní život na každé adrese". Místo bydliště nemá být překážkou v přístupu ke vzdělání, zdravotní a sociální péči, práci, dopravě, digitálním službám, bezpečí ani komunitnímu životu. K tomu má přispět také dobrovolná spolupráce obcí a sdílení odborných pracovníků, veřejných služeb, infrastruktury či administrativního zázemí.

Důležitou část tvoří financování rozvoje. SMS ČR požaduje zachování silného územního rozměru kohezní politiky i po roce 2028 a podporu odpovídající konkrétním podmínkám regionů. Zejména malé obce a hospodářsky a sociálně ohrožená území potřebují vedle financí také technickou pomoc, projektovou přípravu a dostupné odborné kapacity. Dotace mají podle závěrů zůstat důležitým zdrojem rozvoje malých obcí, jejich poskytování se však musí výrazně zjednodušit.

Mezi další priority patří digitalizace doprovázená odbornou pomocí a kybernetickou bezpečností, klimatická odolnost obcí a krajiny nebo posílení integrovaných územních nástrojů a místních partnerství. O části prostředků by se přitom mělo rozhodovat co nejblíže území, které své skutečné potřeby zná nejlépe.

Kompletní jedenáctibodové závěry Celostátní konference SMS ČR jsou zveřejněny na webu sdružení zde:

Nová rubrika: JEDNOHUBKY

Malá porce praktických informací pro obce. Co je dobré vědět, na co nezapomenout a kde hledat pomoc.

Víte, že GDPR pro obec nekončí jmenováním pověřence pro ochranu osobních údajů?

Ochrana osobních údajů dnes kráčí ruku v ruce s ochranou dat obecně. Pověřenec vám proto může pomoci nejen s otázkou, zda mohou mít děti ve škole podepsané bačkorky (nebojte, mohou!), nebo s tím, jak správně nastavit obecní kamerový systém. Poradí vám také v otázkách zabezpečení dat a pomůže předcházet situacím, které mohou mít pro obec či školu nepříjemné následky.

V době, kdy přibývá podvodných a manipulativních jednání i kybernetických útoků a jejich terčem se stále častěji stávají také samosprávy a školy, se vyplatí na pověřence nezapomínat a využívat jeho konzultace naplno. Včasná otázka totiž může předejít finančním škodám, ztrátě dat i poškození dobrého jména organizace.

Proto se svého pověřence ptejte. I tady platí, že nejsou špatné otázky – horší je nezeptat se včas.

A pokud máte pocit, že byste se právě od svého pověřence nic kloudného nedozvěděli, obraťte se klidně na naši kolegyni **Lenku Matějovou** (lenka.matejova@sms-sluzby.cz, 724 595 111). Ráda vám poradí.

Průzkum SMS ČR o suchu: Přes 2 200 odpovědí ukázalo problémy se zdroji pitné vody

Řada obcí v Česku se při zásobování pitnou vodou stále spoléhá na individuální studny a vrty, jejichž vydatnost přitom hodnotí jako nestabilní nebo ohroženou. Přibližně pětina respondentů rozsáhlého průzkumu Sdružení místních samospráv ČR (SMS ČR) uvažuje o napojení na dálkový vodovod, uskutečnění těchto projektů ale často komplikují technické a především finanční překážky. SMS ČR zjišťovalo situaci v obcích během letošního léta; do průzkumu se podle konečného vyhodnocení zapojilo přes dva tisíce obcí reprezentujících více než 2,6 milionu obyvatel.

SMS ČR spustilo průzkum během letních měsíců s cílem získat co nejpřesnější obraz o tom, jak se nedostatek vody projevuje přímo v obcích. Dotazník rozeslalo samosprávám napříč Českou republikou bez ohledu na jejich členství ve Sdružení a sběr odpovědí pokračoval až do 20. září.

Do jeho ukončení bylo prostřednictvím dotazníku zaznamenáno celkem 2 280 odpovědí, přičemž respondenti mohli údaje uvádět také za jednotlivé místní části. Jde zatím o nejvyšší počet odpovědí, jaký SMS ČR v rámci svých dotazníkových šetření získalo. Takto vysoká účast ukazuje, že nedostatek vody je tématem, které obce i jejich obyvatelé napříč republikou intenzivně vnímají a mají zájem hledat jeho řešení. Srovnatelný zájem zaznamenalo SMS ČR v minulosti pouze u průzkumu věnovaného budoucnosti stavebních úřadů, do něhož se zapojilo více než 1 600 zástupců obcí.

Průzkum se zaměřil nejen na stabilitu zásobování pitnou vodou a zkušenosti obcí s nedostatkem vody, ale také na využívání soukromých studní, omezení spotřeby vody v období sucha nebo připravované investice. SMS ČR zjišťovalo například to, zda obce hledají nové zdroje pitné vody či plánují napojení na dálkové vodovody, v jaké fázi jsou připravované projekty, jak je chtějí financovat a jaké překážky jejich uskutečnění komplikují.

Studny a vrty jsou na řadě míst nejistým zdrojem

Většina obcí zapojených do průzkumu zásobuje obyvatele pitnou vodou pomocí vodovodu. Větší část samospráv, které vodovod vlastní, jej sama neprovozuje a využívá externího provozovatele, například vodárenskou společnost nebo dobrovolný svazek obcí.

Výsledky ale zároveň ukázaly, že v řadě míst není k dispozici centrální zdroj pitné vody a obyvatelé jsou odkázáni na individuální vrty či studny. Právě tyto zdroje obce často hodnotí jako nestabilní nebo ohrožené. Počet obcí, které takový zdroj využívají a současně jej považují za nedostatečný, se podle výsledků šetření za poslední rok téměř zdvojnásobil.

Počet obcí, které využívají individuální studny či vrty a současně je považují za nedostatečný zdroj pitné vody, se za poslední rok téměř zdvojnásobil.

Přibližně pětina respondentů uvažovala o napojení na dálkový vodovod. Jen menší část těchto záměrů je však podle odpovědí obcí v současnosti reálně uskutečnitelná. Překážkou jsou technické podmínky a zejména finanční náročnost projektů.

„Nejvíce odpovědí přišlo ze Středočeského kraje, který má zároveň nejvyšší počet obcí v Česku. Následovaly Jihomoravský a Moravskoslezský kraj,“ uvedla Bára Fürstová z legislativního týmu SMS ČR s tím, že některé obce zaslaly více odpovědí, protože se situace se zásobováním vodou v jejich jednotlivých místních částech liší. Údaje o počtu obyvatel navíc podle SMS ČR na řadě míst nezahrnují obyvatele chatových oblastí, které mohou být rovněž zásobovány z obecních vodovodů.

Obce řešení připravují, klíčové je vícezdrojové financování

Průzkum ukázal, že řada samospráv už připravuje konkrétní kroky ke stabilizaci zásobování pitnou vodou. Část projektů je zatím ve fázi prvotních úvah, jiné už pokročily do projektové přípravy, povolování nebo samotné realizace. Platí to jak pro hledání nových zdrojů vody, tak pro napojování na dálkové či skupinové vodovody.

Z odpovědí zároveň vyplývá, že obce jsou připraveny podílet se na financování těchto opatření z vlastních rozpočtů. Současně ale počítají také s využitím státních, krajských a evropských prostředků. U části projektů navíc způsob financování zatím není definitivně stanoven. **Výsledky tak ukazují, že obce při investicích do zajištění pitné vody počítají s kombinací více zdrojů financování a bez ní se řada záměrů neobejde**.

Finanční náročnost přitom patří mezi nejčastěji uváděné překážky realizace. Podle SMS ČR proto nestačí, aby obce měly připravené projekty a vlastní spoluúčast. Pro jejich uskutečnění je důležitá také dlouhodobě předvídatelná a dostupná podpora státu, která umožní kombinovat obecní prostředky s dalšími veřejnými zdroji.

K omezení spotřeby většina obcí nepřistupuje

Přestože část samospráv problémy s dostupností pitné vody zaznamenává, více než polovina respondentů dosud nepřistoupila k zákazu napouštění bazénů nebo zalévání zahrad. Dlouhodobě podobná omezení využívají přibližně tři procenta respondentů, nejčastěji se týkají právě napouštění bazénů.

Ve volných odpovědích obce opakovaně upozorňovaly také na potřebu šetrnějšího hospodaření s vodou. Podle jejich zkušeností bude vedle investic do vodárenské infrastruktury důležité také to, aby lidé vodu využívali hospodárněji a omezovali zbytečnou spotřebu.

O výsledky už se zajímá i Ministerstvo zemědělství

SMS ČR chce nyní podrobné výsledky průzkumu využít při jednáních o opatřeních, která mají obcím pomoci lépe zvládat nedostatek vody a zajistit stabilní zásobování obyvatel. Data plánuje sdílet také se státními institucemi a dalšími aktéry, kteří se problematikou sucha a zásobování pitnou vodou zabývají.

„Chtěli jsme získat co nejpřesnější obraz o skutečné situaci přímo v obcích – zda mají stabilní zdroje pitné vody, s jakými problémy se potýkají a jaká opatření připravují. Na základě těchto zjištění pak chceme jednat s vládou a jejími zástupci o možnostech řešení. K větší aktivitě v této oblasti jsme je přitom vyzvali už před prázdninami,“ uvedl předseda SMS ČR Petr Halada. O výsledky šetření projevilo už v jeho průběhu zájem také Ministerstvo zemědělství.

Jindra Tužilová
vedoucí legislativní analytička SMS ČR

Daň z lesních pozemků otevírá debatu o spravedlivém nastavení

Zdanění lesních pozemků, výše místních koeficientů i rozdílné podmínky jednotlivých vlastníků otevírají otázku, zda současný systém odpovídá specifikům lesního hospodaření. SMSka přináší dva pohledy do této debaty: stanovisko Sdružení vlastníků obecních, soukromých a církevních lesů v ČR (SVOL) a reakci starosty Litultovic Jana Birguse, který vychází z více než dvacetileté lesnické praxe a je v SMS ČR předsedou Pracovní skupiny pro životní prostředí a zemědělství.

SVOL: Daň z lesních pozemků potřebuje nové nastavení

„Les poskytuje veřejnosti rekreační zázemí i významné ekologické funkce. Náklady s tím spojené však z velké části nese jeho vlastník.“

Vítáme možnost otevřít na stránkách SMSky debatu o zdanění lesních pozemků a představit postoj Sdružení vlastníků obecních, soukromých a církevních lesů v ČR (SVOL). Na nepřiměřené nastavení této daně upozorňuje SVOL řadu let. Nejde přitom o reakci na jednotlivá rozhodnutí obcí, ale o snahu lépe zohlednit specifika lesního hospodaření a dosáhnout systémové změny.

Jedním z těchto specifik je veřejná přístupnost lesů. I hospodářské lesy, které jsou pro vlastníka zdrojem příjmů, jsou v České republice přístupné veřejnosti bez ohledu na vlastnictví. Každý má právo vstupovat do lesa a pro vlastní potřebu sbírat lesní plody a suchou klest. Nejde o službu konkrétní obci, která inkasuje daň, ale o zákonem stanovené obecné užívání lesa ve veřejném zájmu.

Jen v roce 2025 si lidé z českých lesů odnesli 31,75 tisíce tun hub a lesních plodů v odhadované hodnotě 7,25 miliardy korun. Tak široce pojaté obecné užívání soukromého lesa přitom není v Evropě jednotným standardem. Vysoká návštěvnost s sebou navíc přináší náklady spojené s poškozováním lesních kultur a cest či odstraňováním odpadků, které nese vlastník.

Vedle produkce obnovitelné suroviny a poskytování rekreačního zázemí plní hospodářský les významné ekologické funkce – ovlivňuje klima a vodní režim, chrání půdu a váže uhlík. Způsob hospodaření, který tyto funkce podporuje, je přitom spojen s omezeními a náklady, pro něž vlastník nemá odpovídající kompenzaci.

Ekonomika lesního hospodářství je navíc specifická mimořádně dlouhým produkčním cyklem, zpravidla 60 až 120 let. Po obnově porostu následují desetiletí nákladů na jeho ochranu a výchovu, lesní cesty a další infrastrukturu. Hlavní příjem z prodeje dřeva přichází až po mnoha desetiletích a jeho dosažení není s ohledem na sucho, vítr či kůrovcové kalamity jisté.

Český daňový systém však dlouhý produkční cyklus lesa v konstrukci daně prakticky nezohledňuje. Že to možné je, ukazuje například Francie, kde mohou být pozemky po zalesnění či obnově podle druhu porostu osvobozeny od daně na 10, 30 nebo 50 let.

Sazba daně z hospodářských lesů od roku 2024 vzrostla o 80 % a výslednou daň může dále násobit místní koeficient. V katastru Doubravčic například vlastník 429 hektarů lesních pozemků odvádí téměř 297 tisíc korun ročně.

Právě místní koeficient ukazuje pnutí současného systému. Pravidla obecného užívání lesa i pravidla daně stanovuje stát, zatímco výnos daně náleží obci. Obec může zatížení prostřednictvím koeficientu ovlivnit, zároveň však má legitimní zájem na stabilních příjmech svého rozpočtu. Není proto vhodné stavět vlastníky lesů a místní samosprávy proti sobě.

SVOL proto navrhuje k odborné diskusi kompromis: zastropovat místní koeficient u lesních pozemků na hodnotě 1,5 a stanovit pro ně pevný inflační koeficient 1,0, obdobně jako u vybraných zemědělských pozemků. Jde o administrativně jednoduché řešení, které nevyžaduje posuzování jednotlivých porostů.

Pokud by taková změna znamenala pro některé obce významný výpadek, neměla by debata skončit tím, že jej musí nést samy. Daňová pravidla stanovuje stát a stát také prostřednictvím rozpočtového určení daní nastavuje financování samospráv. Stabilní financování obcí a přiměřené zdanění lesních pozemků se nevylučují. Řešení je třeba hledat v nastavení celého systému, nikoli v přenášení odpovědnosti mezi vlastníky lesů a obcemi.

Marie Růžková, tajemnice SVOL

Starosta s více než dvacetiletou lesnickou praxí: Diskuse o dani je oprávněná, některé argumenty ale potřebují doplnit

Požadavku organizace SVOL celkově rozumím, cítím však potřebu vyjádřit se k některým tvrzením, která považuji za zavádějící.

Především jde o stále se opakující mantru jakéhosi nadstandardu volného vstupu do lesa a jeho užívání občany v ČR. Je třeba poznamenat, že ve střední Evropě a Skandinávii jde o naprostou samozřejmost. Naopak v ČR existuje jedna podivná výjimka v podobě oborních chovů, které se u nás na přelomu milénia rozšířily nebývalým způsobem.

Pokud jde o náklady vlastníků lesa spojené s návštěvností, je zároveň třeba připomenout, že také obce nesou náklady spojené s devastací obecních komunikací přetíženými odvozními soupravami.

Příklad Francie je podle mého názoru nutné zasadit do širších souvislostí. Francie má jedny z nejvyšších daní z nemovitostí v Evropě – a patří v tomto ohledu k zemím s vysokým zdaněním i ve světovém srovnání.

I nejnižší sazba je přibližně dvojnásobná oproti dani, kterou vlastník platí za lesní půdu v Doubravčicích.

Osvobození od daně stanovené ve Francii svou délkou koresponduje s druhem lesního porostu, který se obnovuje: 10 let se vztahuje na topolové plantáže, 30 let na jehličnaté porosty a 50 let na porosty listnaté. Při teoretickém obmýtí 100 let v jehličnatých porostech tak bude francouzský vlastník platit daň po dobu 70 let, a to ve výši odpovídající přibližně 2- až 3,8násobku daně z Doubravčic. K tomu je třeba dodat, že cena dřeva je v Evropě víceméně stejná, zatímco ve Francii jsou výrazně vyšší mzdové náklady.

„Rozdíl mezi vlastníky, kteří daň neplatí, a těmi, jimž ji místní koeficient násobí čtyřikrát či pětkrát, už skutečně vytváří nerovné podmínky."

Přes všechny tyto výhrady si myslím, že požadavek na diskusi o výši daně z nemovitosti je oprávněný, a to z následujícího důvodu.

V ČR je velká část lesů od daně z nemovitosti osvobozena. V první řadě jde o lesy ochranné a lesy zvláštního určení. Druhou velkou skupinu tvoří lesy v majetku České republiky, a to včetně lesů hospodářských. Třetí skupinou jsou lesy v majetku obcí, které se nacházejí na katastru vlastnické obce.

Rozdíl v daňovém zatížení mezi subjekty se sazbou 0 a subjekty se sazbou daně zvýšenou o koeficient 4 nebo 5 už skutečně vytváří nerovné podmínky z hlediska jejich postavení na trhu. Nevím, kolik obcí stanovilo na lesní pozemky koeficient 4 nebo 5 a nakolik závažný problém to v praxi představuje. Určité zastropování místního koeficientu, podobně jako je tomu u zemědělské půdy, však považuji za oprávněné – s jedinou výjimkou, kterou jsou obory.

Jan Birgus
starosta Litultovic
a předseda PS
pro životní prostředí
a zemědělství

Pavla Chadimová: První týdny po volbách věnujte nastavení procesů, poznání lidí a uspořádání papírů

První týdny ve vedení obce přinesou novým starostům proud dotazů, dokumentů, neplánovaných návštěv i problémů, které „hoří teď". V desátém díle seriálu Tváře předsednictva SMS ČR starostka Heřmanova Pavla Chadimová po dvaceti letech v čele obce radí, jak se v nové funkci neztratit a proč na ni starosta nemusí být sám. Mluví také o zbytečné administrativě, zkušenostech s dětskou skupinou Heřmánek a o tom, podle čeho jako hodnotitelka Vesnice roku pozná obec, která skutečně žije.

Tváře předsednictva SMS ČR

V rozhovoru se mimo jiné dočtete:

- **Co by Pavla Chadimová po dvaceti letech ve funkci poradila začínajícím starostům.**
- **Proč by stát neměl na malé obce klást stejné administrativní nároky jako na velká města.**
- **Jaké nervy zažil Heřmanov při budování dětské skupiny Heřmánek.**
- **Podle čeho pozná hodnotitelka Vesnice roku obec, která skutečně žije.**

Tento rozhovor vychází krátce po komunálních volbách a řada starostů a starostek převezme poprvé vedení své obce. Proč by podle vás měli být v SMS ČR – a proč byste členství doporučila právě těm, kteří jsou ve funkci noví?

Nástup do čela obce přináší obrovskou odpovědnost, ale i radost z možnosti podílet se na rozvoji našich domovů. Zároveň ale staví nového starostu před nekončící horu legislativy, dotací, papírování a administrativních povinností. V takovém množství agendy je velmi snadné udělat chybu – a každá chyba, i z neznalosti, může obec stát spoustu peněz i času.

Právě proto je vstup do SMS ČR pro začínajícího starostu tou nejrychlejší možností, jak získat pomocníka ve funkci. Vedení obce je náročná služba, ale nemusí to být osamělá práce. Se silným partnerem v zádech získáte klid a jistotu, že v tom nikdy nezůstanete sami. SMS ČR nabízí všestrannou podporu a poradenství.

Vy sama vedete Heřmanov už dvacet let. Kdybyste dnes mohla poradit sama sobě na začátku prvního volebního období, co byste si řekla?

Moje hlavní rada pro všechny nové starosty zní: první týdny věnujte nastavení procesů, poznání lidí a uspořádání papírů. Vyhraďte si v kalendáři pevný čas na úřední hodiny, kdy budete přímo k dispozici občanům. Lidé si zvyknou, že v této době operativně řešíte vše potřebné.

„Když nastoupíte do vedení, dostanete se pod okamžitý tlak. Zvenku i zevnitř přichází nekončící proud dotazů, spisů k podpisu, neplánovaných návštěv a drobných problémů, které ‚hoří teď'."

Když nastoupíte do vedení, dostanete se pod okamžitý tlak. Zvenku i zevnitř přichází nekončící proud dotazů, spisů k podpisu, neplánovaných návštěv a drobných problémů, které „hoří teď". Na druhou stranu si ale musíte udělat čas na administrativu obce, kdy vás nikdo nebude vyrušovat a vy můžete v klidu prostudovat dokumenty, připravit žádosti o dotace nebo vypracovat závěrečné zprávy.

A důležité je také nastavit si jasná pravidla pro komunikaci se zastupiteli, místostarostou a paní účetní, která bývá pro začínajícího starostu tím nejdůležitějším zdrojem informací. Vyplatí se také zapojit do okolních mikroregionů, MAS nebo profesních organizací, jako je SMS ČR. Získáte komunitu ostatních starostek a starostů, se kterými si můžete předávat zkušenosti, radit se a zjišťovat, jak podobné problémy vyřešili jinde.

Jste předsedkyní pracovní skupiny SMS ČR pro veřejnou správu. Kde dnes stát obcím jejich práci zbytečně komplikuje?

Stát obcím výrazně komplikuje práci tím, že na malé samosprávy klade stejné administrativní nároky jako na velká města, vynucuje složité papírování u dotačních žádostí a spouští nedotaženou digitalizaci, která vede k další zbytečné agendě.

Pavla Chadimová s kolegy z komise Vesnice roku

V pracovní skupině teď nejvíc řešíme právě nefunkční digitalizaci, přebujelé dotace a to, aby starostové měli po ruce pořádné návody a odborníky. Tlačíme na stát, aby mezi lidi nepouštěl nedodělané systémy, a chceme, aby šlo více peněz přímo do rozpočtů obcí přes rozpočtové určení daní místo složitého žádání o dotace. Pro obce by to znamenalo méně zbytečného papírování, klidnější spánek bez strachu z pokut, a hlavně možnost stavět a opravovat to, co lidé u nich doma doopravdy potřebují.

Heřmanov je důkazem, že ani velmi malá obec nemusí rezignovat na služby pro své obyvatele. Co vám fungování dětské skupiny Heřmánek říká o potřebách mladých rodin na venkově?

Příběh našeho Heřmánku ukazuje, že mladé rodiny na venkově nehledají jen klid, ale především dostupnou péči o děti, která jim umožní skloubit rodinný a pracovní život. Hranice toho, co malá obec dokáže zvládnout sama, naráží hlavně na finance a neskutečně složitou administrativu. Ale zrovna příklad Heřmanova dokazuje, že i vesnice o 230 obyvatelích dokáže vybudovat služby, které dlouhodobě slouží širokému okolí.

První třídu jsme vybudovali v bývalé škole takzvaně za svoje před třemi lety. Druhou třídu jsme získali kompletní rekonstrukcí školního bytu, a protože dodavatelská firma zvládla vše za čtyři měsíce, otevírali jsme 1. října 2025. Celý rok jsme pak ale museli čekat, než ministerstvo proplatilo slíbenou stoprocentní dotaci. Byly to opravdu nervy a nekonečný boj s úředníky a průběžnými změnami v administraci celé akce.

Letos jste byla členkou celostátní hodnotitelské komise Vesnice roku. Když díky soutěži vidíte zblízka obce z celé republiky, podle čeho poznáte tu, která skutečně žije?

Pro mě je soutěž Vesnice roku opravdu srdeční záležitost. Už sedm let mám tu čest hodnotit nejprve krajské kolo na Vysočině a následně objíždím republiku i v celostátní komisi. Obojí hodnocení je nesmírně náročné, ale opravdu inspirující a velmi zajímavé.

Živou obec od pouhé naleštěné prezentace rozeznáte během prvních minut. Já s oblibou říkám, že to komisař od začátku do konce prezentace musí cítit a vidět. V obci, která doopravdy žije, neprezentuje starosta sám, ale o svých projektech mluví sami spolkaři, mladí i senioři.

Poslední dobou je opravdu stále těžší vybrat toho nejlepšího, všichni jsou úžasní a naprosto jedineční. Začínající starostové si z toho mohou odnést především poznání, že klíčem k rozvoji není jen shánění dotací nebo vymýšlení všeho od stolu. Velmi důležitá je otevřená komunikace s lidmi, podpora místních akcí a péče o veřejný prostor, který přirozeně spojuje generace.

Stojíte také u Ceny naděje pro živý venkov, kterou v rámci Vesnice roku vyhlašuje SMS ČR. Co má podle vás taková obec mít?

Cena naděje pro živý venkov je cena našeho SMS ČR a vyzdvihuje právě ty obce, které nečekají s rukama v klíně na zázrak. Jsou to obce, kde lidé dokážou přiložit ruku k dílu, stavět na sousedských vztazích a svépomocí vtisknout své vesnici energii a nový impuls do budoucna.

Letošní republikový vítěz Opolany přesně odpovídá tomuto ocenění. Každá obec je ale jedinečná, má čím překvapit a může ukázat svoji historii, současnost i budoucnost.

Heřmanov získal titul Vesnice roku v roce 2017. Změnilo se od té doby něco v tom, co podle vás dělá dobrou obec dobrou obcí?

Zkušenost z hodnotitelské komise mi ukazuje, že ty nejúspěšnější obce nespojuje množství peněz v rozpočtu, ale silná komunita a především aktivní občané. Od roku 2017 se výrazně posunuly nároky na moderní řízení obce – dnes musí starostové pohotově reagovat na komunitní energetiku, zadržování vody v krajině i udržení služeb v době, kdy stát z venkova ustupuje.

Co však zůstává naprosto stejné bez ohledu na velikost rozpočtu či počet dotačních projektů, je lidský faktor. Dobrou obec stále dělá především schopnost vedení naslouchat obyvatelům, spojovat místní spolky pro společný cíl a vytvářet nehranou sousedskou sounáležitost, díky níž lidé v obci zapouštějí kořeny.

Když spojíte dvacet let vlastního starostování, zkušenosti z předsednictva SMS ČR i to, co vidíte v dalších obcích: podle čeho za čtyři roky poznáte, že vaše působení v předsednictvu mělo smysl?

Opravdu mám za sebou dvacet let v čele obce a pořád tomu nemohu uvěřit. Naše obec je malá, ale plně soběstačná. Máme kompletně vybudovanou infrastrukturu, všechny obecní budovy jsou zrekonstruované a sami provozujeme ČOV, poštu Partner i vlastní prodejnu potravin. Podařilo se nám vybudovat zázemí pro dvě třídy dětské skupiny Heřmánek, kterou využívají děti z širokého okolí.

> ***„Přeji si, aby starostové trávili méně času u počítače s výkazy a více v terénu mezi lidmi a aby obce dostávaly více peněz přímo přes rozpočtové určení daní bez nutnosti žádat o drobné dotace."***

To všechno vzniklo i díky zkušenostem, které jsem získala od úspěšných kolegů starostů napříč celou republikou. Právě sdílení dobré praxe je pro každého starostu nesmírně důležité. Pro mě je inspirací každé takové setkání a v poslední době je to i můj hlavní zdroj energie do další práce.

Kdybych si měla jako starostka a členka předsednictva SMS ČR něco přát, chci vidět smysl své práce. Doufám, že starostové budou trávit méně času u počítače s výkazy a více v terénu mezi lidmi. Chtěla bych také, aby obce dostávaly více peněz přímo přes rozpočtové určení daní bez nutnosti žádat o drobné dotace a měly tak silné zázemí pro svůj rozvoj.

Děkuji za rozhovor! **Marie Machačová**

Mandát končí už prvním dnem voleb. Co to znamená pro obce?

Kdy přesně končí mandát členů dosavadních zastupitelstev? Kvůli nejasnostem a rozdílným výkladům, které se objevily ve veřejném prostoru, požádalo SMS ČR Ministerstvo vnitra o jednoznačné stanovisko.

Podle Ministerstva vnitra mandáty členů dosavadních zastupitelstev obcí končí prvním dnem komunálních voleb, tedy 9. října 2026. Ministerstvo své vyjádření zpracovalo obratem a argumenty, o které tento závěr opírá, shrnulo v přiloženém stanovisku.

Celé stanovisko Ministerstva vnitra naleznete zde:

Z vojenského areálu Povodňový park. Kamýk má Komunální projekt roku

Povodňový park v Kamýku nad Vltavou získal hned dvě významná ocenění – stal se absolutním vítězem soutěže Komunální projekt roku 2026 a zvítězil také v kategorii Ekologický projekt roku.

Projekt proměnil území bývalého vojenského areálu zatíženého ekologickou zátěží v přírodě blízký veřejný prostor. Součástí revitalizace bylo obnovení říčního ramene Vltavy a přilehlé nivy, které posiluje biodiverzitu a přispívá k obnově ekologické kontinuity říčního ekosystému. Areál zároveň nabízí nově zpřístupněný veřejný prostor pro volnočasové aktivity.

Kamýcký projekt uspěl v konkurenci rekordních 171 přihlášených projektů z celé republiky. Ocenění byla předána v úterý 22. září ve Valdštejnském paláci Senátu Parlamentu ČR. Pro Kamýk nad Vltavou i SMS ČR má vítězství ještě jeden rozměr – starostou obce je předseda sdružení Petr Halada.

Celá zpráva je na webu smscr.cz zde:

Jak podpořit podnikání v obcích? SMS ČR spojí síly s CzechInvestem

Jak mohou obce vytvářet lepší podmínky pro podnikání a co jim v tom může pomoci?

O možnostech podpory podnikání přímo v obcích jednali v úterý 22. září předseda SMS ČR Petr Halada a místopředseda Tomáš Dubský s vedením agentury CzechInvest. Tématem byla také meziobecní spolupráce při přípravě větších podnikatelských záměrů. CzechInvest už dnes obcím nabízí informace a konzultace k podnikání, investicím či rozvoji území. Obě organizace se nyní dohodly na pravidelném setkávání, výměně informací a hledání dalších konkrétních oblastí spolupráce.

Celá zpráva je na webu smscr.cz zde:

SMS ČR a ZMOS spojují síly. České a slovenské obce si mají co předat

České a slovenské obce spojuje mnohem víc než společná historie. Teď chtějí své zkušenosti a dobré nápady sdílet ještě intenzivněji.

Zástupci SMS ČR, Svazu měst a obcí ČR a Združenia miest a obcí Slovenska ve vile Tugendhat v Brně potvrdili společný zájem dát dlouholeté spolupráci pevnější rámec a otevřít prostor pro další partnerství a společné projekty.

Obce v obou zemích řeší řadu podobných problémů, ne vždy ale ve stejnou dobu. Právě v tom vidí předseda SMS ČR Petr Halada příležitost učit se navzájem z toho, co už se na druhé straně hranice osvědčilo – například v digitalizaci, energetické soběstačnosti obcí nebo ochraně krajiny a životního prostředí. Získané zkušenosti mohou samosprávy využít také při prosazování svých zájmů na národní a evropské úrovni.

Na spolupráci naváže i třetí ročník Týdne česko-slovenské vzájemnosti. Během posledního říjnového týdne partnerská česká a slovenská města a obce symbolicky vyvěšují vlajky a připomínají tak svá partnerství a společné vazby.

Celá zpráva je na webu smscr.cz zde:

Méně papírování v zastupitelstvu. Členové SMS ČR mají nový benefit

Příprava programu, rozesílání podkladů, zápisy, usnesení a pak hledání, kam se který dokument založil. SMS ČR navázalo partnerství se systémem Zastupitelstva.cz, který má obcím pomoci právě s touto každodenní administrativou.

Systém umožňuje na jednom místě připravit program a jednotlivé body jednání, připojit přílohy a návrhy usnesení, rozeslat materiály zastupitelům a následně vytvořit pozvánku, zápis nebo výpis usnesení. Umí také převést audiozáznam z jednání do textu a díky fulltextovému vyhledávání dohledat starší body či usnesení.

Členské obce SMS ČR si mohou systém zdarma a nezávazně vyzkoušet a na jeho používání získávají slevu 15 %. V nejbližších týdnech bude přímo na webu SMS ČR dostupná také online demo verze, na níž si bude možné projít práci se systémem od přípravy programu až po tvorbu zápisu.

Celá zpráva je na webu smscr.cz zde:

Více policistů v terénu a lepší komunikace s obcemi. SMS ČR jednalo s policejním prezidentem

Dostupnost policie v území, prevence i rychlejší sdílení informací při mimořádných událostech. O těchto tématech jednali zástupci SMS ČR s policejním prezidentem Martinem Vondráškem.

Policie získala rozpočtové krytí pro 1 500 služebních míst, která dosud existovala pouze tabulkově. Například ve Středočeském kraji má přibýt 120 policistů. Více lidí do terénu a posílení prvosledových hlídek má přinést také systémové spojování některých obvodních oddělení.

Důležitým tématem byla prevence. Na obvodních odděleních ji dnes zajišťuje zhruba stovka preventistů a policie rozvíjí projekt POL POINT, který umožňuje spojit se s policií i tam, kde není služebna. SMS ČR nabídlo prostor pro předávání informací a prevenci na svých konferencích, krajských setkáních i ve zpravodaji SMSka.

Na jednání se znovu otevřelo také téma kratomu

Tématem schůzky byl také prodej kratomu. SMS ČR upozornilo, že obcím chybí nástroj, který by jim umožnil jeho prodej na svém území omezit. Zástupci sdružení proto na jednání požádali o vzor obecně závazné vyhlášky, který by mohly samosprávy v praxi využít.

Obce mohou nově spořit u státu. Peníze zůstanou ihned dostupné

Obce a kraje mají od 1. října novou možnost, jak zhodnotit volné peníze, aniž by se vzdaly jejich okamžité dostupnosti.

Česká národní banka ve spolupráci s Ministerstvem financí spustila nový spořicí účet ve státní pokladně, který aktuálně nabízí zhodnocení ve výši 3,7 % p. a. formou peněžního plnění nahrazujícího úrok.

Účet lze založit plně elektronicky a spravovat prostřednictvím internetového bankovnictví ABO-K. Z účtu je možné přijímat i odesílat běžné platby a využívat debetní karty, takže obce nemusí peníze převádět mezi běžným a spořicím účtem. Služba je určena obcím, krajům, dobrovolným svazkům obcí i společenstvím obcí.

Celá zpráva je na webu smscr.cz zde:

Knihovnou roku je Oldřichov v Hájích. Bodoval jako místo pro celou obec

Obecní knihovna v Oldřichově v Hájích získala titul Knihovna roku 2026. Porotu zaujala především tím, jak dokáže propojovat knihovnické služby s komunitním životem v obci, vzděláváním, mezigeneračním setkáváním a dobrovolnickými aktivitami.

Ocenění Ministerstva kultury převzal 1. října v pražském Klementinu knihovník Josef Bulíř. Oldřichov uspěl mezi třinácti nominovanými knihovnami v kategorii Základní knihovna.

Slavnostního vyhlášení se za SMS ČR zúčastnila výkonná ředitelka Jana Přecechtělová, která předala cenu MARK pro mladé knihovníky a knihovnice. Její udělování SMS ČR dlouhodobě zaštiťuje.

Portál zastupitele nabídne na podzim bezplatné webináře, v Jihlavě vystoupí Ladislav Dušek

Portál zastupitele připravil na podzim sérii vzdělávacích a diskuzních akcí pro starosty a další zástupce obcí. Online webináře budou zdarma a zaměří se například na pohřebnictví, práci v Canvě nebo praktické rady pro nové starosty. Součástí programu bude také prezenční seminář s Ladislavem Duškem o stárnutí obyvatelstva, který se uskuteční 3. prosince v Jihlavě.

Podzimní nabídka Portálu zastupitele zahrnuje několik prakticky zaměřených online webinářů. Jedním z témat bude **Pohřebnictví v praxi obcí**, další kurz **Základy Canvy pro veřejnou správu** se zaměří na efektivní vizuální komunikaci obce. Pro začínající vedení obcí je připraven také speciální diskuzní webinář s tipy a praktickými radami pro nové starosty. Všechny online webináře jsou pro účastníky zdarma.

Vedle online vzdělávání Portál zastupitele připravuje také prezenční semináře. **Dne 3. prosince se v Jihlavě uskuteční seminář věnovaný stárnutí obyvatelstva**. **Hlavním přednášejícím bude Ladislav Dušek**.

Akce mají účastníkům nabídnout nové poznatky i prostor pro předávání zkušeností. Kompletní přehled akcí, podrobné informace a přihlašovací formuláře jsou dostupné pomocí QR kódu.

Edita Laciga Nezvalová
manažerka vzdělávání SMS ČR

Soutěž pro obce: Pneu na cestě za lepším

Chcete méně starostí a více starostování?

Zapojte svou obec nebo hasičský spolek do celostátní soutěže! Stačí uspořádat veřejnou akci, natočit zábavné video nebo připravit infostezku – zkrátka lidem v okolí zábavně říct, že **ojeté pneu odevzdají zdarma** v místech zpětného odběru.

- Vyhrajte **finanční odměnu** na nové vybavení
- Ušetřete starosti za úklid černých skládek
- Své projekty přihlašujte do **31. října 2026**

Více na **eltma.cz/soutez**

eltma

Od Drhov po Frýdek-Místek: Soutěž Čisté obce s NEVAJGLUJ ocenila aktivní samosprávy

I malá obec může být inspirací v péči o veřejný prostor. Třetí ročník soutěže Čisté obce s NEVAJGLUJ vyhrály Drhovy s akcí Ukliďme Drhovy a Homoli. Druhé skončilo Smečno a třetí Frýdek-Místek. Ocenění si zástupci úspěšných samospráv převzali 1. října při slavnostním vyhlášení v Kutné Hoře.

Soutěž kolektivního systému NEVAJGLUJ, a. s., oceňuje obce a města, které aktivně zapojují obyvatele do péče o své okolí a hledají cesty, jak předcházet odhazování nedopalků a dalších drobných odpadků. Hodnotilo se zapojení veřejnosti, dlouhodobý přínos a udržitelnost projektů, environmentální dopad, zaměření na úklid nedopalků i využívání aplikace KAMsNIM.cz. Do výsledků se promítla také podpora veřejnosti na sociálních sítích.

Vítězné Drhovy získaly odměnu 60 000 Kč. *„Máme obrovskou radost a moc si toho vážíme. Ocenění patří všem, kteří se zapojili. Ostatním malým obcím bych chtěla vzkázat, ať se do projektu NEVAJGLUJ přihlásí – stojí to za to,“* řekla starostka Helena Šimková.

Smečno si za druhé místo odneslo 40 000 Kč a třetí Frýdek-Místek 20 000 Kč. Dalších sedm oceněných samospráv získalo po 10 000 Kč. Celkem tak společnost NEVAJGLUJ rozdělila mezi deset nejúspěšnějších projektů 190 000 Kč.

„Těší nás, že se do soutěže hlásí další obce a města a okruh aktivních samospráv se rozšiřuje. Péče o veřejný prostor se týká nás všech,“ uvedla Martina Vrbová, ředitelka NEVAJGLUJ a.s.

Soutěž ukazuje, že péče o čistotu veřejného prostoru není otázkou velikosti obce. Společný úklid, osvětová kampaň nebo jednoduchý nápad, který zapojí místní komunitu, mohou být cestou k dlouhodobé změně.

Zástupci oceněných obcí při slavnostním vyhlášení soutěže Čisté obce s NEVAJGLUJ 2026, které se uskutečnilo 1. října v sídle společnosti Philip Morris ČR, a. s., v Kutné Hoře.

Více informací o soutěži najdete na webu Nevajgluj:

Ticho děti před násilím neochrání. SMS ČR vyzývá obce, aby se zapojily do listopadové Bubnovačky

Od 18. do 25. listopadu se po celé republice uskuteční Týden za dětství bez násilí, který pořádá Centrum LOCIKA. Sdružení místních samospráv ČR letos jeho aktivity podporuje a vyzývá obce, aby se připojily – ať už společně se svými školami, organizacemi nebo místní komunitou. Nejviditelnější společnou akcí bude 19. listopadu tradiční Bubnovačka.

Ticho děti před násilím neochrání. Právě na tuto skutečnost upozorňuje Týden za dětství bez násilí, který letos nese podtitul „Umět si říct o pomoc“. Jeho cílem je ukázat dětem a mladým lidem, že na obtížné situace nemusí zůstávat sami a že existují lidé a místa, na která se mohou obrátit.

Významnou roli přitom mají právě obce a školy. Škola může být jedním z prvních míst, kde dítě zjistí, že to, co zažívá, není v pořádku, a dozví se, kde hledat pomoc. SMS ČR proto letos podporuje aktivity Centra LOCIKA a obrací se na své členské obce s výzvou: zapojte své školy, organizace i místní komunitu.

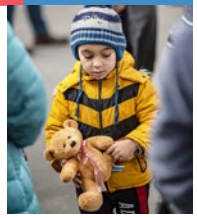
Bubnováním dáte hlas dětem, které nejsou slyšet

Nejjednodušší možností je Bubnovačka, která se uskuteční ve čtvrtek 19. listopadu na Světový den prevence týrání a zneužívání dětí. Symbolickým bubnováním mohou děti i dospělí společně dát hlas těm, kteří často slyšet nejsou. Bubnovat lze ve třídě, na školním dvoře, náměstí nebo třeba před obecním úřadem.

Zapojení ale nemusí skončit u bubnování. Obce mohou uspořádat besedu, výstavu či jinou místní akci a školy mohou využít bezplatné preventivní materiály Centra LOCIKA. Připravené jsou pro mateřské, základní i střední školy včetně metodik a pracovních materiálů. Přihlášená místa se navíc objeví na interaktivní mapě zapojených škol a institucí.

Za aktivitami Centra LOCIKA stojí také dlouholetá práce jeho zakladatelky Petry Wünschové, která v září zemřela. Velkou část svého profesního života věnovala dětem zasaženým násilím a úsilí o to, aby jejich ochrana nebyla jen starostí jednotlivých rodin či odborníků, ale odpovědností celé společnosti. Letošní Týden za dětství bez násilí proto nese i připomínku jejího odkazu – a snahu pokračovat v práci, které věnovala tolik péče, energie a odhodlání.

Přidejte svou obec či školu k místům, která dávají jasně najevo, že násilí do dětství nepatří.

Týden za dětství bez násilí:
18.–25. listopadu 2026

Bubnovačka:
19. listopadu 2026

AOS EKO-KOM podpoří i v roce 2027 zpracování optimalizačních studií odpadového hospodářství

Společnost EKO-KOM hodlá i v roce 2027 pokračovat v projektu podpory intenzifikace tříděného sběru. Obce, města, svazky obcí i další formy meziobecní spolupráce tak budou moci opět získat finanční podporu na zpracování optimalizační studie odpadového hospodářství.

Od zahájení projektu v roce 2022 bylo podpořeno zpracování studií pro 72 obcí a měst z 12 krajů České republiky. Do projektu se zapojilo 13 odborných zpracovatelů a podpořené samosprávy zastupují více než 218 tisíc obyvatel. Na zpracování studií poskytla společnost EKO-KOM finanční příspěvky v celkové výši téměř 2,3 milionu korun.

Projekt podpory intenzifikace tříděného sběru

Projekt je zaměřen na podporu zpracování optimalizačních studií odpadového hospodářství prostřednictvím odborných poradenských a konzultačních společností. Studie nezpracovává společnost EKO-KOM, ale nezávislí odborní zpracovatelé.

Finanční příspěvek může dosáhnout až 50 000 Kč plus 2 Kč na obyvatele, maximálně však do výše 50 % uznatelných a prokazatelně vynaložených nákladů. Cílem projektu je poskytnout obcím kvalitní podklady pro rozhodování o dalším rozvoji systému tříděného sběru a nakládání s komunálními odpady.

Proč mohou být optimalizační studie přínosné?

Obce a města dnes čelí rostoucím nákladům na odpadové hospodářství přísnějším legislativním požadavkům. V následujících letech bude stále důležitější snižovat množství směsného komunálního odpadu, zvyšovat míru třídění a plnit cíle oběhového hospodářství.

Úspěšné odpadové hospodářství již nestojí pouze na počtu sběrných nádob, ale především na kvalitních datech, správném nastavení systému a dlouhodobé strategii. Optimalizační studie pomáhá identifikovat slabá místa, stanovit priority a směřovat investice tam, kde mohou přinést největší efekt.

Studie hodnotí dostupnost sběrné sítě, produkci jednotlivých druhů odpadů, ekonomiku systému i zapojení obyvatel do třídění. Součástí bývá také srovnání s obdobnými obcemi, které poskytuje objektivní pohled na fungování systému a jeho rozvojový potenciál.

Co ukázaly dosud zpracované studie?

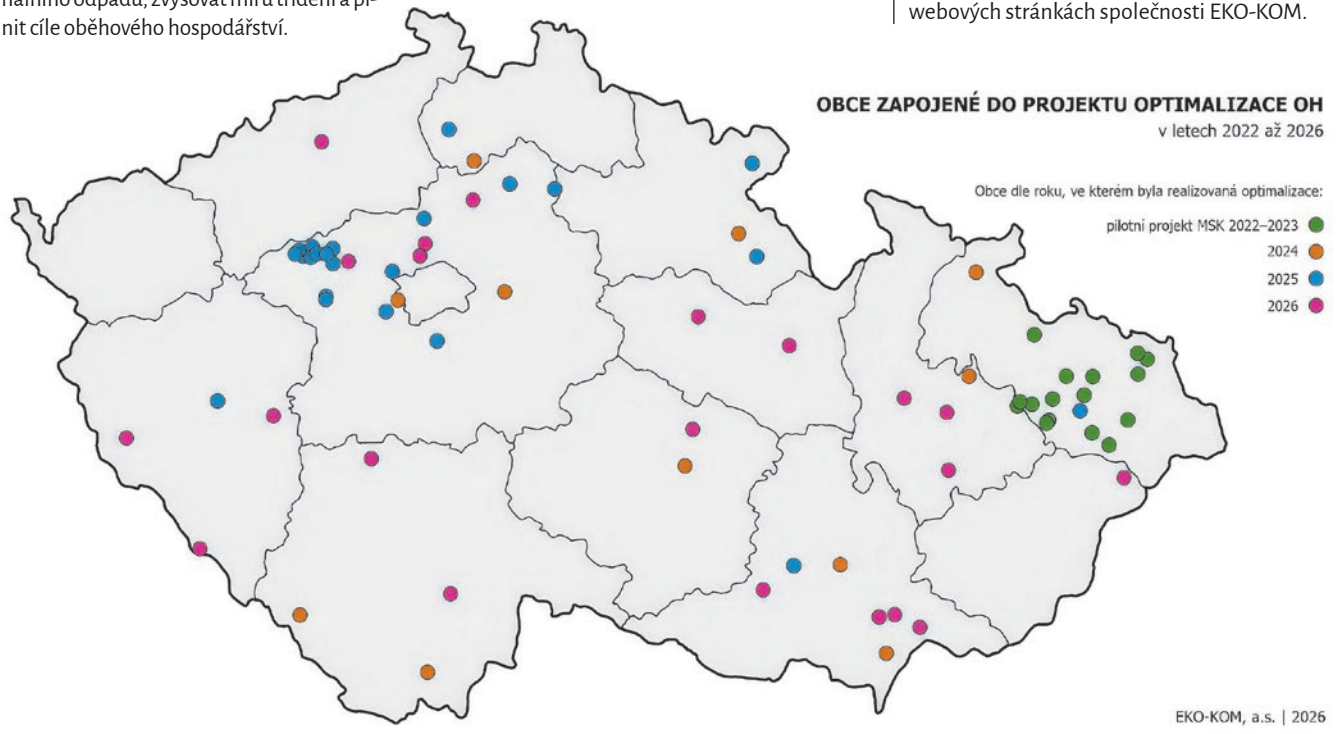
Zkušenosti z realizovaných projektů potvrzují, že většina obcí má ve svém systému třídění stále významný prostor pro zlepšení. Nejčastěji řešenými tématy byly třídění bioodpadů, vysoký podíl využitelných složek ve směsném komunálním odpadu, efektivita sběrných sítí nebo ekonomika provozu systému.

Mezi doporučovaná opatření patří zejména rozvoj sběru bioodpadů, úpravy sběrné sítě, zavádění systémů door-to-door nebo posilování komunikace s občany. Často jsou také identifikovány nepřesnosti v evidenci odpadů, které mohou ovlivňovat vyhodnocování výsledků i ekonomiku systému.

Je důležité zdůraznit, že optimalizační studie nepředstavuje závazný návod, ale odborný podklad pro rozhodování. Navržená opatření je vždy nutné posuzovat s ohledem na místní podmínky, finanční možnosti a personální kapacity konkrétní obce. Při jejich přípravě a realizaci mohou obce využít také odbornou podporu regionálních zástupců společnosti EKO-KOM.

Kde získat více informací?

Podmínky projektu pro rok 2027 zveřejní společnost EKO-KOM během října. Veškeré informace, pravidla programu i potřebné dokumenty budou dostupné v sekci Infoservis na webových stránkách společnosti EKO-KOM.

Asociace soukromého zemědělství ČR:
Zemědělci z rodinných farem jsou přirozenými partnery venkovských obcí a dobrými sousedy

Rodinné farmy mohou být pro obce důležitými partnery při rozvoji venkova, péči o krajinu i podpoře místní ekonomiky. Asociace soukromého zemědělství ČR (ASZ ČR), která svá témata představila také na zářijové celostátní konferenci SMS ČR v Karlových Varech, prosazuje větší podporu rodinných hospodářství, mladých zemědělců a lokálního zpracování produkce. Za aktuální problém považuje také připravované změny týkající se práv vlastníků zemědělské půdy a obce vyzývá, aby svou půdu přednostně pronajímaly místním zemědělcům.

Podpora podnikání rodinných farem přímo pomáhá rozvoji konkrétních obcí, v jejichž katastru zemědělská hospodářství sídlí a působí. ASZ ČR proto požaduje na celostátní úrovni změnu přístupu k vyplácení zemědělské podpory tak, aby měly více dotačních příležitostí právě farmy rodinného typu. Klíčovou podmínkou je zastropování části zemědělských dotací pro velké agroholdingy, které by alespoň částečně zabránilo těmto koncernům a investičním společnostem bez lokálního ukotvení používat veřejné prostředky na skupování dalších podniků.

Rodinné farmy představují pro venkov významný inovační potenciál. ASZ ČR proto prosazuje, aby investiční dotace, poskytované dosud v Programu rozvoje venkova, směřovaly zejména k mladým začínajícím podnikatelům. Finanční podpora by měla zůstávat přímo v dané lokalitě a posilovat místní ekonomiku. Za efektivní nástroj k podpoře malých a středních zemědělských podniků považuje ASZ ČR Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF) a program LEADER, jejichž principy by bylo vhodné posílit i v novém programovém období. Pro zajištění generační obměny a dlouhodobé fungování farem je zásadní především podpora mladých a začínajících zemědělců, a to i z hlediska přístupu k půdě. Roli státu by proto částečně mohly zastoupit obce nabídkou své zemědělské půdy začínajícím zemědělcům.

V ČR aktivně hospodaří dlouhodobě kolem 30 tisíc zemědělských subjektů. Z toho více než 25 tisíc má formu blízkou rodinnému hospodaření. Jednou z priorit ASZ ČR je praktické uplatnění loni uzákoněného institutu rodinného zemědělského hospodářství (RZH). Rodinným farmám se statutem RZH by se mohlo například do budoucna pomoci zjednodušením některých provozních podmínek v lokalitě nebo snazšími převody farem na další generaci.

Navzdory byrokracii nabízejí rodinné farmy pestrou produkci a přidanou hodnotu

Podobně jako místní samosprávy se i podnikatelé v zemědělství potýkají s nadměrnou byrokracií. ASZ ČR například prostřednictvím Antibyrokratické komise na MZe systematicky prosazuje zjednodušování podmínek pro hospodaření, zpracování a odbyt produkce, a to i ve vazbě na stavební zákon, veterinární zákon, rostlinolékařský zákon nebo legislativu

týkající se zaměstnávání a účetnictví. SMS ČR se práce v této komisi také účastní, proto se i zde nabízí další možná spolupráce.

Za jednu z priorit považuje ASZ ČR co největší podporu lokálního zpracování a odbytu produkce. Právě zajištění dostupnosti potravin v místě je doménou rodinných farem, které jsou schopny obyvatelům ve svém okolí nabízet svoji produkci různými cestami s využitím automatů, trhů či přímého prodeje produkce ze dvora. ASZ ČR také dlouhodobě podporuje agroturistiku a další diverzifikaci zemědělských aktivit na farmě a usiluje o spolupráci s dalšími nevládními spolky a se samosprávami zejména menších sídel.

Změna přístupu ke krajině a půdě je nutná

Stále častější projevy klimatické změny motivují farmy k obnově struktury krajiny a malého vodního cyklu. ASZ ČR už téměř deset let nabízí svým členům účast v programu Pestrá krajina, který oceňuje rodinné farmy za budování vodních a dalších krajinných prvků, sázení remízků a další krajinotvorná opatření. ASZ ČR odmítá návrhy na rozvolnění protierozní vyhlášky a prosazuje postihy za skutečně zjištěnou erozi. Asociace požaduje také přípravu novely mysliveckého zákona, která by posílila pravomoci vlastníků půdy a hospodářů, a pomohla tak včas řešit problémy s přemnožením zvěře.

ASZ ČR chce zabránit dalšímu navyšování daně z nemovitosti jak ze strany státu, tak ze strany obcí. Požaduje také dofinancování pozemkových úprav nebo dořešení legislativy týkající se krajinných prvků. Největší problém ale představují aktuální návrhy na zavedení předkupního práva k zemědělské půdě pro pachtýře, a to i formou tzv. ohlašovací povinnosti, které by podle ASZ ČR poškodily všechny vlastníky půdy.

> ***„Vlastníkům zemědělské půdy z řad obcí doporučuji, aby své pozemky pronajali místním sedlákům. To je nejlepší způsob, jak zajistit trvalou prosperitu a vytvářet potřebné vazby přímo v místě."***
>
> **Jaroslav Šebek, předseda ASZ ČR**

Jako nejvýznamnější hrozba pro sedláky i obce se aktuálně jeví plánovaný zásah vlády do práv vlastníků zemědělské půdy. *„Vyzývám všechny členy Sdružení místních samospráv, aby se na nás obraceli s konkrétními náměty na spolupráci. Vlastníkům zemědělské půdy z řad obcí v návaznosti na aktuální vládní záměry doporučuji, aby své zemědělské pozemky pronajali místním sedlákům. To je nejlepší způsob, jak zajistit trvalou prosperitu a vytvářet potřebné vazby přímo v místě. Povinné předkupní právo nebo informační povinnost vůči agroholdingům, které sídlí bůhvíkde, obcím jako vlastníkům půdy dlouhodobě nic dobrého přinést prostě nemůže,"* říká předseda ASZ ČR Jaroslav Šebek.

Vladimír Mikeš
mediální oddělení ASZ ČR

Jsme SMS-služby s.r.o. a samosprávám a jimi zřizovaným školám nabízíme už od roku 2018 mnohem víc než jen službu pověřence pro ochranu osobních údajů, která exkluzivně zahrnuje i přístup k newsletteru Samospráva v právu. Členským obcím Sdružení místních samospráv ČR umíme poradit v oblasti dotací a veřejných zakázek, také s vypořádáním autorských práv nebo se strategickým plánováním. Umíme provést i audit webových stránek. A co můžeme nabídnout školám? Poskytujeme pověřenecké služby, v rámci kterých zdarma vydáváme newsletter Škola v právu, zajišťujeme rovněž školskou právní poradnu. A také pro vás píšeme! Přesvědčit se o tom můžete na stránkách, které si právě prohlížíte, a na webových stránkách SMS-služby s.r.o. v sekci Aktuálně, kde najdete všechny naše texty v plném rozsahu. Tak nezapomeňte, SMS-služby s.r.o. jsou tu pro vás a vaše školy. Jsou tu k vašim službám!

SMS SLUŽBY s.r.o.

Pověřenecké služby – Lenka Matějová
lenka.matejova@sms-sluzby.cz, 724 595 111
Veřejné zakázky – Michaela Jelínková
michaela.jelinkova@sms-sluzby.cz, 770 600 556
Dotační servis – Tereza Urbánková
tereza.urbankova@sms-sluzby.cz, 770 600 685
Strategické plánování – Marek Komárek
marek.komarek@sms-sluzby.cz, 725 983 171
Autorská práva jednoduše – Simona Paulíková
simona.paulikova@sms-sluzby.cz, 777 831 080
Audit webových stránek – Daniel Stuchlík
daniel.stuchlik@sms-sluzby.cz, 774 420 750
Sekretariát – Magdalena Komárková
kancelar@sms-sluzby.cz, 723 644 867

Obce budou moci znovu žádat o dotace na kapličky, křížky či zvoničky

Dotační servis

Obce do dvou tisíc obyvatel by měly mít na začátku roku 2027 další možnost požádat o podporu na obnovu drobných venkovských památek. Příjem žádostí v programu Ministerstva zemědělství *12967 – Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků II* očekáváme během ledna či února. S přípravou žádostí i jejich následným vyúčtováním obcím pomáhá dotační poradna SMS-služby, s. r. o.

Od žádosti až po vyúčtování

Také v letošním roce pomáhali experti ze společnosti SMS-služby obcím do dvou tisíc obyvatel administrovat řadu úspěšných projektů na obnovu místních památek. Využili k tomu dotační program Ministerstva zemědělství *12967 – Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků II*, jehož pravidla za SMS ČR před více než deseti lety sami připomínkovali. Při podání žádostí i závěrečném vyúčtování bylo možné opřít se o několikaleté zkušenosti.

Zachránit se podařilo i historické kříže v Norberčanech

Celkové náklady: 500 000 Kč
Získaná dotace: 344 400 Kč
Oba historické kříže byly na hranici své životnosti. Kvůli narušené statice se nakláněly a hrozil jejich pád. Díky vybudování nových základů a odborné restaurátorské péči, včetně výměny spojovacích prvků za nerezové, se podařilo památky stabilizovat a zajistit jejich dlouhodobou ochranu.

Další příjem žádostí očekáváme během ledna či února 2027. Pokud obec opravu památky plánuje, může svůj záměr konzultovat už nyní.

Kaple ve Lhotě znovu slouží obyvatelům

Celkové náklady: 558 404,92 Kč
Získaná dotace: 129 290 Kč
Kaplička s dřevěnou zvonicí se nacházela v havarijním stavu – měla narušenou statiku, poškozené omítky i podlahy. Během letních měsíců prošla kompletní opravou a od poloviny září opět plně slouží svému účelu a dělá radost místním obyvatelům.

Chystáte se opravit památku ve vaší obci?

Ať už jde o křížek, kapličku, boží muka, zvoničku nebo hřbitovní zeď, **SMS-služby obcím s přípravou projektu rády pomohou**. Další příjem žádostí se očekává během **ledna či února 2027**.
Obce mohou svůj záměr konzultovat už nyní na e-mailu dotace@smscr.cz, a připravit tak žádost s dostatečným předstihem.

Ondřej Štach
dotační specialista

Dotace obcím pokryjí až 65 procent nákladů na chodníky a cyklostezky

Dotační servis

Státní fond dopravní infrastruktury vyhlásil výzvy na podporu chodníků a cyklostezek. Na projekty zaměřené na bezpečnost chodců a bezbariérovost mohou obce žádat do 15. ledna, na výstavbu a opravy cyklostezek do 22. ledna. Příspěvek může dosáhnout 65 procent uznatelných nákladů, u vybraných cyklostezek až 80 procent.

Na bezpečnější a bezbariérové chodníky až 20 milionů

První výzva podpoří opatření vedoucí ke zvýšení bezpečnosti dopravy nebo jejího zpřístupnění osobám s omezenou schopností pohybu a orientace podél silnic I., II. a III. třídy nebo místních komunikací schválených v rámci záměrů Národního rozvojového programu mobility pro všechny nebo Národního programu přístupnosti pro všechny pro období 2026–2035.

Obce mohou získat příspěvek až do výše 65 procent uznatelných nákladů, maximálně 20 milionů korun na žadatele. Podpora se vztahuje například na výstavbu a rekonstrukci chodníků, přechodů pro chodce, úpravy vjezdů do obcí nebo související bezpečnostní prvky. Žádosti lze podávat do 15. ledna 2027.

Na chodníky mohou obce žádat do 15. ledna 2027, na cyklostezky do 22. ledna. Podpora dosahuje zpravidla až 65 procent uznatelných nákladů.

Podpora výstavby i oprav cyklostezek

Druhá výzva je určena na výstavbu či opravy cyklostezek a také na zřizování jízdních pruhů pro cyklisty na místních komunikacích nebo silnicích II. a III. třídy.

Výše podpory činí 65 procent uznatelných nákladů. U cyklostezek budovaných na opuštěném drážním tělese může za splnění stanovených podmínek dosáhnout až 80 procent. Žádosti lze podávat do 22. ledna 2027.

Připravujete podobný projekt?

S přípravou žádosti, kontrolou splnění podmínek i následnou administrací pomůže obcím dotační servis SMS-služby. Jeho specialisté posoudí vhodnost projektu pro financování a zajistí celý dotační proces. Zájemci se mohou obrátit na e-mail dotace@smscr.cz.

Martina Svobodová
koordinátorka dotačního servisu

Děkujeme za čtyři roky společného vzdělávání

SMS ČR Vzdělávání

Končící volební období přineslo obcím řadu nových výzev – a s nimi také témata, o kterých bylo potřeba mluvit, získávat nové informace a hledat praktická řešení. SMS ČR Vzdělávání mohlo svou nabídku rozvíjet právě díky starostkám, starostům a dalším představitelům samospráv. Za jejich důvěru, podněty a účast proto chceme na konci volebního období poděkovat.

Vaše zkušenosti určovaly, kam se posouváme

Bez vašeho zájmu, důvěry a aktivní účasti by SMS ČR Vzdělávání nevzniklo v podobě, v jaké dnes funguje. Právě účast na webinářích, odborných konferencích a dalších vzdělávacích akcích nám přinášela zpětnou vazbu a motivaci pokračovat, otevírat nová témata a hledat cesty, jak vzdělávání co nejlépe přizpůsobit skutečným potřebám obcí.

Velmi si vážíme každého připojení k našim webinářům, každého dotazu a podnětu i osobního setkání. Děkujeme také všem, kteří přijeli na odborné konference a pomohli z nich vytvořit nejen prostor pro získávání nových informací, ale také místo pro výměnu zkušeností, inspiraci a sdílení dobré praxe.

Víme, že čas starostek a starostů je vzácný. O to více si vážíme toho, že si pro vzdělávání a setkávání s kolegy vybíráte právě nás.

Jedno volební období končí, vzdělávání pokračuje

Rozhodně nekončíme. Už teď připravujeme další webináře, odborné konference a nová témata. Těšíme se na známé tváře, které se k nám pravidelně vracejí, i na nové starostky, starosty a zastupitele, se kterými se teprve seznámíme.

Děkujeme, že jste byli a jste součástí SMS ČR Vzdělávání. Bez vás by to nešlo. Těšíme se na vás i v dalším volebním období!

Pavla Štěpánová
koordinátorka vzdělávacích aktivit

SMSČR
SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV

Finanční konference SMS ČR

Co čeká obecní rozpočty v roce 2027?

II. ročník odborné konference

NA KONFERENCI VYSTOUPÍ

Alena Schillerová
ministryně financí

Petr Halada
předseda SMS ČR

Zuzana Mrázová
ministryně pro místní rozvoj

Jiří Rusnok
ekonom a politik

Karina Kubelková
členka bankovní rady České národní banky

Jana Kuthanová
předsedkyně NS MAS

Mojmír Hampl
předseda Národní rozpočtové rady

Miroslav Veselý
ředitel odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

26. listopadu 2026

9:00–16:00

Hotel DUO, Praha

REGISTRACE ZDE

www.smscr.education

Starosta nemusí znát všechno. Musí ale vědět, koho se zeptat

Pro ty, kteří se po komunálních volbách ujímají vedení obce poprvé, může být praxe zkušených starostů tou nejcennější pomocí. Co přinese „nováčkům“ členství v SMS ČR? A proč je dobré mít kolem sebe lidi, kteří už řešili podobné situace?

Anketa

Proč je podle vás dobré být ve Sdružení místních samospráv ČR? Co vám členství přináší v každodenní práci?

Miroslava Stránská, starostka Včelné

Vést obec není jen o tom rozhodovat, co se bude stavět, opravovat nebo kde vznikne nové hřiště. Každý den přináší také spoustu situací, kdy člověk potřebuje znát správný postup, orientovat se v nové legislativě nebo si jednoduše ověřit, že na konkrétní problém nemusí být sám.

Máme skvělou krajskou manažerku, na kterou se můžeme kdykoliv obrátit a která je vždy ochotná poradit a pomoct. To je pro mě osobně jedna z největších výhod členství.

Důležité je také sdílení zkušeností s ostatními starosty. Ideální příležitostí jsou krajská setkání, kde se člověk potká s kolegy z okolních obcí a může s nimi probrat konkrétní problémy a zkušenosti z praxe. Stejně tak celostátní konference nebo odborná Finanční konference přinášejí nové informace, inspiraci a možnost podívat se na řešení obecních problémů z jiného pohledu.

SMS ČR pro mě proto není jen organizace, jejímž jsme členem. Je to odborné zázemí, praktická pomoc, a především síť lidí, se kterými můžeme sdílet zkušenosti a hledat řešení.

Zdeňka Koudelková, starostka Bohuňova

Když jsme nastoupili do vedení Bohuňova, až na jednoho člena jsme byli v zastupitelstvu všichni noví a pro každého z nás to byla první zkušenost se samosprávou. Spousta věcí pro nás byla nová a postupně jsme se učili, co všechno vlastně vedení obce obnáší. Právě SMS ČR nám v začátcích pomohlo se v řadě věcí zorientovat a ukázalo nám, že se máme kam obrátit, když si nevíme rady.

Díky SMS ČR jsme také více „přičichli“ k soutěži Vesnice roku. Setkávání s ostatními starosty a povzbuzení, kterého se nám dostalo, nám dodaly odvahu se přihlásit. Dnes už máme za sebou dva velké úspěchy – Modrou a Oranžovou stuhu.

Jako malá obec se 124 obyvateli máme spoustu plánů, ale zároveň jen omezené finanční možnosti, jak je uskutečnit. O to důležitější pro nás je vědět, že se máme kam obrátit, zjistit, jaké možnosti vůbec máme, a čerpat znalosti a zkušenosti, které pak můžeme převést do praxe – někdy třeba i trochu jinou, neotřelou cestou. Právě v tom vidím jednu z největších hodnot členství v SMS ČR.

Marek Dohnal, starosta Klokočí

Jako starosta malé obce vnímám, jak důležité je mít se na koho obrátit a nebýt na všechno sám. V SMS ČR můžeme sdílet zkušenosti, hledat společná řešení a vzájemně si pomáhat. Co jeden starosta právě řeší, má už často jiný za sebou.

Stejně důležitý je pro mě společný hlas malých obcí. I obec s několika stovkami obyvatel si zaslouží, aby její potřeby byly slyšet a zohledňovaly se při rozhodování. Právě proto má podle mě smysl být součástí SMS ČR – společně máme větší sílu hájit zájmy našich obcí a lidí, kteří v nich žijí.

Hana Váňová, starostka Nišovic

SMS ČR vnímám především jako velkou rodinu starostů. Známe se, sdílíme zkušenosti a v tom dobrém od sebe navzájem „opisujeme“. A když se někde něco nepovede, ostatní se z toho mohou poučit a nemusejí stejnou chybu opakovat. To je podle mě jedna z největších hodnot členství.

Líbí se mi také, že se v SMS ČR rozhoduje zdola. Máme krajské organizace a skvělý tým manažerů, kteří své starosty znají a vědí, co v obcích řešíme. Když člověk potřebuje poradit, propojit s někým, kdo už stejný problém řešil, nebo rychle zjistit, jak to dělají jinde, má se na koho obrátit.

Kolegům starostům, o kterých vím, že členy nejsou, občas s nadsázkou říkám, že vlastně nechápu, jak mohou bez podpory SMS ČR vůbec starostovat. A pak je tu ještě jedna důležitá role. SMS ČR vnímám trochu jako „odbory malých obcí“. Jedna malá obec sama proti rozhodnutím státu mnoho nezmůže. Když ale obce vystupují společně, je jejich hlas slyšet úplně jinak.

Pro mě tedy členství v SMS ČR není jen členství v nějaké organizaci. Je to zázemí, kamarádi, sdílení zkušeností, vzájemná pomoc a hlavně vědomí, že na starostování nejsme sami.

Jan Brožek, starosta Černovic

Na SMS ČR mě asi nejvíc baví to, že se tam můžu potkat s těmi opravdu nejlepšími. S aktivními starosty a starostkami, kteří svoje obce neberou jen jako něco, co je potřeba „nějak spravovat“, ale pořád přemýšlejí, co udělat lépe, co změnit a kam se posunout dál. Jsou plní nápadů, zkušeností a energie – a to je strašně nakažlivé.

Každé setkání je přátelské, ale zároveň neuvěřitelně inspirativní. Člověk si odváží nové nápady, kontakty i chuť pustit se do věcí, které by ho samotného třeba ani nenapadly. A právě v tom je podle mě obrovská síla SMS ČR: dokáže tyhle schopné a aktivní lidi propojit. Bez SMS bych spoustu opravdu výjimečných lidí vůbec nepotkal.

Markéta Trnková, starostka Lhenic

Starosta nemusí znát všechno, ale měl by vědět, koho se zeptat. Každý den řešíme úplně jiné problémy a není možné být odborníkem na všechno.

Právě proto pro mě má členství v SMS ČR smysl. Nejen kvůli informacím, seminářům a odbornému poradenství, ale především kvůli lidem. Je dobré mít možnost zvednout telefon, poradit se s někým, kdo podobnou situaci už řešil, porovnat zkušenosti nebo si jen potvrdit, že problém, se kterým se potýkáme v Lhenicích, není ojedinělý.

Starosta musí být samostatný v rozhodování, ale nemusí být osamělý při hledání řešení. A právě v tom vidím největší smysl SMS ČR.

Připravila Marie Machačová ve spolupráci s krajskými manažery

Jihomoravský kraj

Jihomoravští starostové řešili v Tetčicích předání úřadu po volbách i energie

Předání úřadu po komunálních volbách, hospodaření s energiemi, obnovitelné zdroje nebo možnosti přeshraniční spolupráce patřily k tématům krajského shromáždění SMS ČR, které se 8. září uskutečnilo v Tetčicích. Na poslední krajské setkání před volbami dorazilo přibližně 50 zástupců členských i nečlenských obcí.

Účastníci se seznámili s aktuálním děním v Jihomoravském kraji i legislativě a získali praktické informace k předání úřadu po komunálních volbách. Představen byl také Energovizor, nový nástroj pro efektivnější řízení energií v obcích. Program se věnoval rovněž obnovitelným zdrojům energie a možnostem česko-rakouské přeshraniční spolupráce prostřednictvím Fondu malých projektů. Za celostátní vedení SMS ČR vystoupil Petr Halada.

O zkušenosti z 36 let ve funkci starosty se podělil Martin Kincl, nejdéle sloužící starosta v Jihomoravském kraji. V závěrečné diskusi mluvil mimo jiné o tom, jak se za tuto dobu proměnila jeho obec a co dlouholeté vedení radnice v praxi obnáší.

Součástí setkání byla také diskuse mezi zástupci obcí a prohlídka hostitelských Tetčic.

Klára Veverková
manažerka SMS ČR
v Jihomoravském kraji

Pardubický kraj

V Pardubickém kraji začnou přípravy na Vesnici roku 2027 už v únoru

Obce, které zvažují účast v soutěži Vesnice roku 2027, se mohou 4. a 5. února zúčastnit dvoudenního motivačního semináře v Penzionu Mítkov. Program nabídne zkušenosti účastníků soutěže, praktické rady k přípravě i příklady dobré praxe.

Seminář připravuje Spolek pro obnovu venkova Pardubického kraje ve spolupráci s Celostátní sítí pro venkov a krajským předsednictvem SMS ČR. Vedle zkušeností obcí má nabídnout také prostor pro sdílení toho, co se při účasti v soutěži osvědčilo a co je možné udělat jinak.

Podrobný program a informace k přihlašování pořadatelé zveřejní později.

Petra Vinterová
manažerka SMS ČR
v Pardubickém kraji

Liberecký kraj

Liberecký kraj zvýhodní v dotacích obce zapojené do Vesnice roku

Obce, které se letos zapojily nebo se v dalších letech zapojí do soutěže Vesnice roku, mohou v následujících výzvách Programu obnovy venkova Libereckého kraje získat motivační příspěvek v podobě dotace navýšený o 100 000 korun. Podmínkou je úspěšné podání žádosti. Informace zazněla na třetím pravidelném jednání krajského předsednictva SMS ČR.

Předsednictvo se zabývalo také digitální technickou mapou (DTM) a zvolilo Lenku Malou novou zástupkyní SMS ČR v Regionální stálé konferenci (RSK). Další krajské shromáždění se uskuteční v květnu 2027, přesný termín má předsednictvo určit na listopadovém zasedání.

Petra Černá
manažerka SMS ČR
v Libereckém kraji

Olomoucký kraj

Olomoucký kraj chystá 30 milionů korun na podporu obecního bydlení

Olomoucký kraj připravuje na rok 2027 nový dotační program Podpora obecního bydlení v Olomouckém kraji. Počítá s celkovou částkou 30 milionů korun, přičemž na jeden projekt bude možné získat maximálně tři miliony. Program má podpořit rekonstrukce obecních bytových domů, využití nevyužívaných objektů i výstavbu nového bydlení.

O podporu se budou moci ucházet obce v Olomouckém kraji do 1 000 obyvatel a také místní části do 1 000 obyvatel, pokud jsou součástí obce s nejvýše 3 000 obyvateli. Dotace má být určena na rekonstrukce obecních bytových domů, revitalizaci nevyužitých objektů a demolice nevyhovujících staveb, po nichž bude následovat výstavba nových bytových domů.

Podobu programu projednali 8. září zástupci Olomouckého kraje, SMS ČR a Národní sítě MAS ČR. Zástupci SMS ČR při jednání předali zkušenosti obcí s čerpáním dotací.

Program má být spuštěn na začátku roku 2027, pokud jej v prosinci schválí krajské zastupitelstvo. Podmínky a potřebné dokumenty následně zveřejní Olomoucký kraj.

Celostátní konference SMS ČR se příští rok uskuteční v Olomouckém kraji

Příští celostátní konference SMS ČR zamíří do Olomouckého kraje, její přípravy už začaly. Informace zazněla na zářijovém jednání krajského předsednictva sdružení v Rokytnici u Přerova, které se zabývalo také právem na digitální služby a přípravou Strategie regionálního rozvoje 2028+.

Třetí letošní jednání krajského předsednictva se uskutečnilo na pozvání starosty Rokytnice a člena předsednictva SMS ČR Kamila Malendy v komunitní hospůdce U Johana.

Členové se věnovali mimo jiné zákonu o právu na digitální služby a konci přechodného období 1. února 2027, včetně možností pomoci ze strany Digitální a informační agentury. Diskutovali také o přípravě Strategie regionálního rozvoje 2028+ na celostátní i regionální úrovni.

Lucie Kořínková
manažerka SMS ČR
v Olomouckém kraji

Královéhradecký kraj

Krajské shromáždění v Hradci Králové se zaměří na kyberbezpečnost, energetiku i legislativu

Zástupci obcí Královéhradeckého kraje se 12. listopadu sejdou na krajském shromáždění SMS ČR v Hradci Králové. Program nabídne informace z oblasti kybernetické bezpečnosti, energetiky a legislativy i další témata týkající se samospráv.

Zapište si do diářů čtvrtek 12. listopadu. Sejdeme se v Hradci!

Setkání se uskuteční ve čtvrtek 12. listopadu od 9 hodin v sále zastupitelstva Královéhradeckého kraje. Zájemci se mohou přihlásit prostřednictvím registračního formuláře, který obdrželi.

Kateřina Pourová
manažerka SMS ČR v Královéhradeckém kraji

Moravskoslezský kraj

V krajských organizacích na Moravskoslezsku budou pomáhat vězni

Moravskoslezský kraj uzavřel s Vězeňskou službou ČR memorandum, které umožní zapojit odsouzené do pomocných prací v krajských organizacích. Vězni budou moci například uklízet, udržovat areály nebo pečovat o zeleň. Půjde o dobrovolnou a neplacenou činnost ve volném čase.

Do programu se zapojí vězni, které Vězeňská služba vyhodnotí jako vhodné pro práci mimo věznici. Pomáhat mají především v sociálních a zdravotnických zařízeních, nepůjde však o pečovatelské ani asistenční služby. Konkrétní činnosti si budou domlouvat jednotlivé věznice přímo s krajskými organizacemi.

Memorandum o spolupráci podepsali hejtman Moravskoslezského kraje Josef Bělica a generální ředitel Vězeňské služby ČR Tomáš Hůlka.

První spolupráce se připravuje mezi Věznicí Heřmanice a Domovem Duha v Novém Jičíně. Odsouzení by tam měli natřít zahradní mobiliář a opravit chodníčky. Organizace zajistí pracovní pomůcky a materiál, dopravu vězňů budou mít na starosti věznice.

Pro nabídku a poptávku po práci vytvořil krajský úřad také webovou aplikaci. Krajské organizace do ní budou zadávat své požadavky a věznice na ně budou moci reagovat nabídkou pomoci.

Dagmar Novosadová
manažerka SMS ČR
v Moravskoslezském kraji

Středočeský kraj

Chraštice otevřely dětskou skupinu pro 15 dětí

Chraštice ve Středočeském kraji otevřely novou dětskou skupinu, která od října nabízí místo 15 dětem. Moderní dřevostavba stála 32 milionů korun, z toho šest milionů uhradila obec z vlastních prostředků a významnou část nákladů pokryla dotace.

Dětská skupina je součástí školního areálu. Základní školu navštěvuje přibližně 240 dětí a pracuje v ní 53 zaměstnanců, přilehlou mateřskou školu navštěvuje dalších 63 dětí. Samotné Chraštice přitom mají 255 obyvatel.

Škola pracuje podle vzdělávacího programu *Spolu a v pohodě*, využívá alternativní výukové metody a vedle učeben modernizuje také prostory pro odpočinek dětí. Obec nyní plánuje výstavbu tělocvičny.

Otevření dětské skupiny se za SMS ČR zúčastnil také středočeský krajský předseda Jiří Beneš.

Radka Roskovcová
manažerka SMS ČR
ve Středočeském kraji

Kraj Vysočina

Ve Sněžném propojí vánoční focení obyvatele s místní službou

Podpora místního podnikání nemusí mít jen podobu dotace. Obec může nabídnout prostor, pomoci s propagací nebo propojit místní poskytovatele služeb s obyvateli. Příkladem je Sněžné, kde se 6. listopadu uskuteční vánoční fotografování pro místní.

Podobný princip mohou obce využít i při dalších příležitostech, například při focení prvňáčků, obecních slavnostech nebo při prezentaci místních výrobků a služeb. Obec přitom nemusí být pořadatelem ani akci finančně podporovat – může především vytvořit prostor pro setkání nabídky s poptávkou.

I jednoduchá spolupráce tak pomůže zviditelnit místní podnikatele a současně nabídne obyvatelům službu přímo v obci.

Marcela Syrová
manažerka SMS ČR
v Kraji Vysočina

Zlínský kraj

LIFE WILL: Zlínský kraj přispěje na projekt proti suchu ve 13 obcích

Zlínský kraj poskytne až 300 tisíc korun na pokračování projektu LIFE WILL – Voda v krajině a půdě. Do projektu zaměřeného na zvládání sucha a dopadů změny klimatu je v kraji zapojeno 13 obcí, které hledají konkrétní opatření pro lepší zadržování vody v půdě a krajině.

Projekt probíhá v devíti obcích Mikroregionu Žídelná – Hostišové, Lechoticích, Machové, Míškovicích, Mysločovicích, Rackové, Sazovicích, Tečovicích a Žeranovicích – a dále ve Slavkově pod Hostýnem, Komni, Nedachlebicích a Bílovicích.

V obcích už probíhají konzultace, vzdělávání a společné hledání vhodných adaptačních opatření za účasti místních aktérů a veřejnosti. Výsledkem bude pro každou zapojenou obec strategický dokument vycházející z jejích konkrétních potřeb a podmínek.

Kraj poskytne dotaci na zavádění participativní metodiky projektu v zapojených obcích. Projekt LIFE WILL je zároveň spolufinancován z evropského programu LIFE a Ministerstvem životního prostředí.

Marian Moudřík
manažer SMS ČR ve Zlínském kraji

Jihočeský kraj

Včelná dokončila dům s pečovatelskou službou, nabízí 28 bezbariérových bytů

Včelná dokončila jeden z největších investičních projektů ve své novodobé historii. Dům s pečovatelskou službou Witthanka nabízí 28 bezbariérových bytů, společné prostory a zázemí pro pečovatelské služby. Stavba vyšla přibližně na 80 milionů korun, první obyvatelé by se měli nastěhovat ještě letos.

Dvoupodlažní budova vznikla v centru obce naproti obecnímu úřadu a je vybavena výtahem. Kromě dvou společenských místností má také prostor využitelný například pro fyzioterapii, pedikúru nebo kadeřnické služby. Pro snížení provozních nákladů využívá tepelná čerpadla, fotovoltaickou elektrárnu a zelené střechy.

Bydlení je určeno lidem od 60 let, kteří pobírají starobní nebo invalidní důchod a jejich zdravotní stav jim umožňuje samostatné bydlení, případně s využitím terénní pečovatelské služby. Žadatelé nesmějí vlastnit jinou nemovitost určenou k bydlení. Obec při výběru zohledňuje jejich vazbu na Včelnou a sociální a rodinnou situaci, nejvyšší bodové zvýhodnění mají lidé s trvalým pobytem v obci alespoň jeden rok.

Witthanka není domovem pro seniory ani pobytovým sociálním zařízením

Výstavba začala v červnu 2025 a skončila letos v září. Z přibližně 80milionových nákladů pokrylo 27 milionů korun dotací ze Státního fondu podpory investic a dalších 10 milionů korun z Krajského investičního fondu Jihočeského kraje. Obec využila také zvýhodněný úvěr až do výše 54 milionů korun s jednoprocentní úrokovou sazbou a splatností 20 let.

Projekt završil den otevřených dveří.

Milada Troblová
manažerka SMS ČR
v Jihočeském kraji

Za inspirací do úspěšných obcí Jesenicka: SMS ČR připravuje dvoudenní exkurzi pro starosty

Olomoucký kraj

Sdružení místních samospráv ČR ve spolupráci s Celostátní sítí pro venkov připravuje na 11.–12. listopadu dvoudenní poznávací exkurzi s názvem „Inspirace pro rozvoj obcí“. Cílem je Jesenicko.

Exkurze seznámí starosty a další zástupce samospráv s inspirativními projekty, budou mít možnost sdílet zkušenosti a získat nové podněty pro rozvoj vlastních obcí.

Účastníci během dvou dnů navštíví několik obcí, které úspěšně realizují projekty zaměřené na modernizaci veřejné infrastruktury, energetickou soběstačnost, ochranu životního prostředí či zkvalitňování služeb pro občany. Součástí programu bude také představení projektů podpořených ze Strategického plánu Společné zemědělské politiky.

Co účastníky čeká?

První den zavede starosty do Štáblovic, kde se seznámí s provozem kořenové čistírny odpadních vod, obecní kompostárny a projektem sdílení techniky mezi obcemi. V Kopřivné si prohlédnou větrnou elektrárnu a ve Vernířovicích je čeká návštěva samoobslužné prodejny Horalka a představení dalších obecních projektů.

Druhý den bude věnován ekologickému zemědělství, energetice a modernizaci veřejného prostoru. Navštíví PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, město Štíty, které představí své zkušenosti s fotovoltaikou, bateriovými úložišti a sdílením energie, a obec Nemile, kde se zaměří na obnovu obecních prostor, dětských hřišť a další rozvojové projekty.

Exkurze nabídne nejen možnost poznat konkrétní realizovaná řešení přímo v terénu, ale především prostor pro osobní setkání se starosty hostitelských obcí, výměnu zkušeností a diskuzi o možnostech jejich využití v dalších obcích.

Praktické informace

- **Termín:** 11.–12. listopadu 2026
- **Nástupní místa:** Slavičín (6:30), Zlín (7:10), Olomouc (8:10)
- **Ubytování:** Horský hotel Paprsek, Staré Město
- **Registrace:** nejpozději do 6. listopadu 2026
- **Kapacita:** počet míst je omezen

Doprava, organizační zajištění a ubytování se snídaní jsou hrazeny z prostředků Celostátní sítě pro venkov. Účastníci si hradí pouze obědy, večeře, případné ochutnávky a vstupné. Předpokládané náklady činí přibližně **1 000 Kč na osobu.**

SMS ČR zve srdečně všechny starostky, starosty a další zájemce o rozvoj venkova. Přijeďte načerpat inspiraci, poznat zajímavé projekty a sdílet zkušenosti s kolegy z dalších obcí.

Podrobný program zde:

Informace k registraci naleznete zde:

Kontaktní osoby:
Lucie Kořínková – korinkova@smscr.cz, tel. 730 511 463
Tomáš Čermák – tomas.cermak@szif.gov.cz, tel. 730 543 753

Starosta Dolní Poustevny Robert Holec:
Nejsme na konci světa, jsme na jeho začátku

Starostou Dolní Poustevny se Robert Holec stal v pouhých pětadvaceti letech – necelé dva měsíce poté, co poprvé usedl v zastupitelstvu. Po deseti letech v čele města vzpomíná na začátky bez zkušeností, vysvětluje, proč příhraniční polohu nevnímá jako handicap a proč stále usiluje o to, aby obyvatelé mohli využívat nemocnici v sousedním německém Sebnitz. Mluví také o tom, co se mohou zkušení starostové učit od nováčků, proč je pro něj důležitá spolupráce mezi obcemi a co by dnes poradil sám sobě v pětadvaceti.

Rozhovor vychází krátce po komunálních volbách a v řadě obcí právě usedají do starostovských křesel úplní nováčci. Vy jste se starostou stal už v pětadvaceti letech. Vzpomenete si, co vás tehdy nejvíc překvapilo?

Moje politické začátky byly opravdu rychlé a vlastně bez varování, takže těch překvapení bylo hodně. Do zastupitelstva jsem se dostal v únoru 2016 po odstoupení jednoho z členů naší kandidátky a necelé dva měsíce nato jsem se stal starostou. Bez zkušeností a prakticky bez povědomí o tom, jak komunální politika a úřad fungují.

První měsíce nebyly jednoduché, ale měl jsem obrovské štěstí na kolektiv. Když jsem převzal kancelář a razítka, svolal jsem poradu a všem otevřeně řekl, že potřebuji nejprve poznat a navnímat chod úřadu, potřeby jednotlivých oddělení a hlavně své kolegyně a kolegy.

Takže co mě překvapilo? Vlastně skoro všechno. Když se ale za tím obdobím dnes ohlédnu, vzpomínám na ně pozitivně. Možná mi tehdy málokdo věřil, že to zvládneme, ale lidé na úřadě ano. A jejich důvěra pro mě byla v začátcích nesmírně důležitá.

Kdybyste dnes mohl potkat Roberta Holce z roku 2016, co byste mu poradil?

Aby se nikdy nestyděl za své názory, vize, sny a možná ani za počáteční naivitu. Člověk postupem času samozřejmě vystřízliví, pozná překážky, složitost systému i to, že ne všechno jde tak rychle, jak by si přál. Ale elán, odvahu a vize si musí udržet. Bez nich podle mě tuhle práci dělat nejde.

A také bych mu poradil, aby si velmi pečlivě vybíral lidi kolem sebe a naučil se dvakrát přemýšlet, než něco řekne. I komunální politika umí být tvrdá a vždycky se najde někdo, kdo čeká na vaši chybu. Chyb se ale člověk nesmí bát. Musí je umět přiznat, napravit a poučit se z nich. Proto je důležité mít kolem sebe lidi, kteří vám dokážou říct, že něco děláte špatně, ale zároveň vám pomohou najít řešení.

Dolní Poustevna leží na samém okraji republiky, ze tří stran obklopená Německem. Je taková poloha handicap, nebo výhoda?

Hezky řečeno, na okraji republiky. Často slýchám, že Dolní Poustevna leží na konci světa. S tím zásadně nesouhlasím. My nejsme na konci světa, jsme na jeho začátku.

Nikdy mě nenapadlo vnímat sousedství s Německem a především se Sebnitz jako nevýhodu. Právě naopak, je to pro nás obrovská příležitost. Někdo může namítnout, že příhraničí znamená stánky nebo freeshopy. No a? Vždyť je využíváme i my a rozhodně to není to, co naše sousedství definuje.

Nesmím zapomenout ani na přeshraniční spolupráci a dotační možnosti. Díky blízkosti hranice se nám podařilo realizovat projekty a přivést do našeho města i celého regionu prostředky, ke kterým bychom se jinak vůbec nedostali.

Přeshraniční zdravotní péči řeším prakticky po celou dobu svého starostování. Starosta samozřejmě nemění zákony. Je ale podle mě jeho povinností upozorňovat na nedostatky a v ideálním případě přicházet i s možným řešením.

Inspirativní starostové

V rozhovoru se mimo jiné dočtete:

- **proč podle Roberta Holce není Dolní Poustevna na konci světa, ale na jeho začátku,**
- **kam až podle něj sahají možnosti starosty při zajišťování zdravotní péče,**
- **proč by si přál mezi starosty více žen.**

Často se mluví také o horší dostupnosti zdravotní péče. Ani tu nevnímám jako důsledek naší polohy, spíš jako problém nastavení systému a některých zkostnatělých legislativních procesů. Paradoxem je, že pouhé dva kilometry za hranicí máme nemocnici v Sebnitz, o jejíž zpřístupnění našim občanům usilujeme už deset let.

Právě nemocnice v Sebnitz je příběh, na kterém je dobře vidět, co starosta dokáže a kde už jeho možnosti končí. Co vám těch deset let ukázalo?

Nemocnice v Sebnitz nespasí všechny problémy zdravotnictví ve Šluknovském výběžku. Může ale být důležitou alternativou, a především zvýšit pocit bezpečí lidí, že když budou potřebovat zdravotní péči, dostanou ji včas.

V roce 2019 se nám podařilo do Dolní Poustevny dostat k jednomu stolu zástupce českého a saského ministerstva zdravotnictví i všech sedmi českých zdravotních pojišťoven. Podepsalo se memorandum a tehdy to opravdu vypadalo, že máme téměř vyhráno. Jenže jsme v roce 2026 a problém stále není vyřešen.

Mohu psát na ministerstvo a pojišťovny, jednat s vedením nemocnice, otevírat téma na kraji, dostat důležité lidi k jednomu stolu a problém neustále připomínat. Konečné rozhodnutí ale v mých rukou není. Přesto to nevzdáváme. Letos se jednání znovu rozběhla a řeší se konkrétní zdravotní výkony, které by

mohly být s nemocnicí nasmlouvány. Tak snad se po těch letech opravdu blížíme k cíli.

Kde podle vás vůbec končí odpovědnost starosty? Má shánět lékaře, ordinace a bydlení, nebo už tím samospráva supluje stát?

To je těžká otázka, protože v očích občana starosta může tak trochu „za všechno". Pokud chce pro své město udržet základní služby, často mu nezbývá nic jiného než se o ně aktivně prát.

Ve zdravotnictví ale podle mě narážíme především na systémový problém. Všichni bychom chtěli mít všechno, hned a pokud možno všude, jenže takový systém podle mě nejsme schopni dlouhodobě financovat. Vysoce odborná péče má své místo ve specializovaných centrech, ale základní zdravotní péče by měla být dostupná a rozumně rozmístěná po celé republice. A to se zatím nedaří. Někde máte dvě nemocnice pár kilometrů od sebe a jinde desítky kilometrů nic.

Podobné je to s praktickými lékaři nebo zubaři. Města a obce mezi sebou v podstatě soutěží, kdo nabídne lepší ordinaci, bydlení, vybavení nebo jiné podmínky. Starostovi často nezbývá než lékaře hledat a snažit se je přivést. Je ale otázka, jestli je správné, aby dostupnost základní zdravotní péče závisela na tom, která obec dokáže nabídnout víc. Starosta má podle mě bojovat. Ale základní zdravotní péči pro své občany prakticky „kupovat"? Z toho už dobrý pocit nemám.

Když ze své radnice všechno sám neprosadíte, jak důležité je mít kolem sebe další starosty, kterým můžete zavolat?

Rozhodně je to důležité. Už v prvních dnech jsem začal sbírat rady a zkušenosti od kolegů. Jedna z mých prvních cest vedla do Lipové za starostou Pavlem Svobodou. Známe se, takže jsem na něj tehdy vychrlil snad všechno, co se mi honilo hlavou, a snažil se načerpat co nejvíc zkušeností.

Velkou výhodou našeho regionu je, že spolu starostové opravdu komunikujeme. Máme Svazek obcí Sever a Sdružení pro rozvoj Šluknovska. Odtud často společně směřujeme podněty, dopisy nebo požadavky do vyšších politických pater. Když mluví celý region jedním hlasem, má to úplně jinou váhu, než když bojuje každá obec sama za sebe.

S tím mám spojenou i vzpomínku z úplných začátků. Když jsem přijel na jedno z prvních společných jednání, kolega Roman se prý ptal: „Co tu ten kluk dělá? Je z médií, nebo odkud?" Tomu se smějeme dodnes.

Samozřejmě jsou chvíle, kdy každý hájíme zájmy svého města nebo třeba usilujeme o stejnou dotaci. V důležitých věcech ale dokážeme táhnout za jeden provaz. A pro starostu je strašně důležité vědět, že má vedle sebe kolegy, kterým může zavolat, poradit se s nimi a v případě potřeby se o ně opřít.

Jste členem Sdružení místních samospráv ČR. Co byste řekl novému starostovi, který si myslí, že svoji obec zvládne řídit sám?

V začátcích jsme jako město byli členy snad všeho, čeho být členem šlo. Postupem času jsem dospěl k závěru, že chceme být především tam, kde je o nás dobře postaráno, kde získáváme nové zkušenosti a kde má členství pro město skutečný přínos. A to nám SMS ČR přináší.

Konkrétním příkladem bylo zavádění povinností v oblasti ochrany osobních údajů. Právě SMS ČR nám tehdy prostřednictvím vás, Marku, situaci výrazně usnadnilo. Podobné je to dnes s nákupem energií. I když si je nakupujeme sami, máme díky SMS ČR informace a možnost poradit se, co je ještě dobrá cena, kdy je vhodná doba k nákupu nebo jaká je situace jinde.

Zrovna dnes ráno jsem procházel zářijové vydání SMSky. Každý měsíc přináší něco nového – legislativu, životní prostředí a další témata, která obce každodenně řeší. Člověk zkrátka nemusí všechno složitě objevovat sám.

A samozřejmě, z pozice člena krajského předsednictva se ode mě asi těžko dala čekat úplně jiná odpověď. *(smích)*

A co musí SMS ČR dělat, aby členství nebylo jen položkou v rozpočtu a logem na webu?

Možná bych to otočil na vás, Marku. Kdy jste u nás byl naposledy? *(smích)* Pokud si dobře vzpomínám, tak ještě s těhotnou manželkou při našem vítězství ve Vesnici roku v Ústeckém kraji.

Dnes se skoro všechno přesouvá do virtuálního světa, ale osobní kontakt podle mě nic nenahradí. Chápu, že času je málo a obcí hodně, ale právě tohle bych si přál neztratit. Takže, Marku, kdy přijedete? *(smích)*

Máte pravdu, asi to bude tím, že se vídáme i jinde po kraji, nicméně vidět se přímo v Dolní Poustevně nic nenahradí (smích).

Po volbách přicházejí do vedení obcí noví lidé. Co se naopak mohou zkušení starostové naučit od nich?

Člověk se učí celý život a starosta není výjimkou. Nový starosta přichází s novou vizí, elánem a možná i větší odvahou pustit se do věcí, o kterých my zkušenější už někdy až příliš dobře víme, proč „nejdou". A právě to může být důležitý impuls.

Osobně se pořád necítím jako někdo, kdo už má ostatním rozdávat rady. Deset let ve funkci není krátká doba, ale v životě zase tak dlouhá není. Když jsem před deseti lety začínal, starosta pod třicet byl téměř raritou. Dnes mají mladí lidé v komunální politice podle mě mnohem větší prostor. A to je dobře.

Ideální je vyváženost. Mladí burcují zkušenější a ti zkušenější zase občas usměrní mladé. Nejdůležitější je, aby mezi nimi zůstal vzájemný respekt a úcta. A když už jsme u té obměny, měl bych ještě jedno přání. Rád bych mezi námi viděl více starostek. Ženský pohled do vedení obcí rozhodně patří.

Kdybyste měl novým starostkám a starostům dát jednu radu, jaká by byla?

Nemějte předsudky, a hlavně se nepodceňujte. To, že jste starostka nebo starosta malého města či obce a „jen" komunální politik, vůbec neznamená, že nemůžete v politice a vlastně i v životě dokázat velké věci.

A ještě jednu věc bych přidal. S dobrým kolektivem jde všechno mnohem snáz. Já mám obrovské štěstí, že takový kolem sebe mám. A přesně to přeji i vám.

Díky sousedství se Sebnitz můžete českou a německou samosprávu porovnávat prakticky přes ulici. Je něco, co bychom se od německých obcí měli učit?

Když se bavím s kolegy z Německa, vždycky z toho vyplyne jedno. Všude jsou věci, které fungují dobře, a všude jsou také věci složité. Neřekl bych tedy, že jeden systém je lepší než druhý.

Ale jednu zásadní zprávu pro čtenáře, kteří dočetli až sem, mám. Česká samospráva se rozhodně nemá za co stydět. V mnoha ohledech jsme praktici. Umíme vzít za práci a je vlastně jedno, jestli zrovna v saku nebo v montérkách. Když je potřeba něco vyřešit, dokážeme se rozhodnout, přiložit ruku k dílu a relativně rychle posouvat věci kupředu. A právě v tom vidím jednu z velkých předností české komunální politiky.

Děkuji za rozhovor!

Marek Komárek
manažer SMS ČR
v Ústeckém kraji

Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prštné, Nábřeží 599, 760 01, telefon: 604 345 806, internet: www.smscr.cz, e-mail: info@smscr.cz, SMSKA Zpravodaj Sdružení místních samospráv České republiky vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČO: 75130165, www.smscr.cz, info@smscr.cz, místo vydání Zlín, dat. vydání 13. 10. 2026, 10/2026, ev. č. MK ČR E 20029. Výkonný redaktor: Marie Machačová, machacova@smscr.cz; Grafické zpracování: Studio Matrix, info@studiomatrix.cz; Použité fotografie: Archiv SMS ČR, archivy obcí, Marie Machačová.